

Gündem Çocuk Derneği,
her çocuğun
hak sahibi, eşit, özgür, onurlu
birer birey olarak, barış içerisinde,
iyi ve mutlu bir yaşam sürmesi
için bütüncül bir dönüşümü savunur.

Amacımız, Hayalimiz, Umudumuz **Çocuklar için Daha İyi Bir Dünya!**

"İnsanlık, elinden gelenin en iyisini çocuklara vermekle yükümlüdür!"

Cenevre Çocuk Hakları Bildirgesi

1924

KAPATILMAZ...

Feray Salman: "Hak savunucusu derneklere asıl şimdi ihtiyaç var!"

Söyleşi: Ayça Söylemez - Bianet Haber Merkezi - 12 Kasım 2016

Feray Salman ile Gündem Çocuk Derneğinin ofisi mühürlenirken neler yaşandığını ve 370 derneğin faaliyetlerinin durdurulmasının insan hakları açısından nereye denk düştüğünü konuştuk. İnsan hakları savunucusu Salman, Gündem Çocuk Derneğinin nasıl mühürlendiğini, derneklerin faaliyetlerinin durdurulmasının hak ve özgürlüklerin kullanımını nasıl etkileyeceğini anlattı.

İçişleri Bakanlığı, Olağanüstü Hal (OHAL) Kanunu 11.O Maddesi kapsamında 39 kentteki 370 derneğin faaliyetinin valiliklerce üç aylığına durdurulduğunu açıkladı. (Editörün Notu: Bu Derneklerin tamamı 22 Kasım'da yayımlanan 677 nolu KHK ile kapatıldı) Açıklamanın ardından birçok derneğe önce telefon edildi, ardından Dernekler Müdürlüğünden memurlar, polis eşliğinde dernek binalarını mühürlemeye gitti.

Kapısı mühürlenilen insan hakları derneklerinden biri de, çocuk hakları alanında çalışan Gündem Çocuk Derneği.

Tebliğatta Durdurma Gerekçesi Yok

Feray Salman, 11 Kasım akşamı Derneğe önce Ankara Valiliğine bağlı İl Dernekler Müdürlüğü'nden tebligat iletileceğinin bildirildiğini ardından da müdürlükten memurların polisler eşliğinde binaya geldiğini anlattı.

"Dernekler Müdürlüğünden memurlar, faaliyetlerin üç aylığına durdurulduğuna ilişkin tebligatı ilettiler, ardından derneğin bilançolarına, resmi faaliyette bulunmalarını sağlayan belgelerine el koydular, dernekle ilgili başka bir belgeye el koyma söz konusu olmadı. Tutanak tuttular.

"Polisler işlemlere karışmadı, sadece izlediler.

"Kapıyı mühürleyecekleri ve sonrasında içeri giremeyeceğimiz için dairedeki çiçekleri dışarı çıkardık.

Feray Salman, tebligatta, neden faaliyetlerin durdurulduğuna ilişkin bir gerekçe belirtilmediğini söyledi:

"Tebliğatın üzerinde sadece OHAL Kanununun 11. maddesi uyarınca bu işlemin yapıldığı yazıyordu. Gerekçeyi bilmediğimiz için neden faaliyetleri durduruldu, dernek neden buna maruz kaldı bilmiyoruz."

"OHAL'de itiraz yolları etkisiz"

İtiraz mekanizmasının olup olmadığının veya nasıl işleyeceğinin de belirsiz olduğunu anlatan Salman, şöyle devam etti:

"Savunma hakkı da kısıtlanıyor. Hukuken itiraz yolu olarak idare mahkemesine başvuru yapılabilir ancak tebligatta, mahkeme kararlarının aksine itiraz yollarının açık olduğu da belirtilmiyordu.

"OHAL Kanununa göre bu süreçte idare mahkemesi yürütmeyi durdurma kararı veremiyor. İtiraz yolu varsa bile yürütmeyi durdurma kararı olmadığı için etkisiz bir itiraz yolu olacaktır.

"Bu tür kararlar gerekçeye, kanıta dayalı olmalı. Eğer bağımsız yargı tarafından verilmiş haklı gerekçeli önlemler olacaksa da bu faaliyeti durdurma olmamalı."

Feray Salman
İnsan Hakları Savunucusu
İnsan Hakları Ortak Platformu Koordinatörü

"Özgürlüklerin kullanımı önünde engel"

Peki bir derneğin faaliyetleri durdurulduğunda, bunun örgütlenme, ifade özgürlüğü gibi temel haklar açısından yansımaları ne olur?

"Örgütlenme özgürlüğü, ifade özgürlüğüyle yan yanadır. İki hak da hak savunuculuğu bakımından düşünüldüğünde birbirini destekler, güçlendirir.

Gündem Çocuk ya da faaliyetleri durdurulan diğer dernek İnsan Hakları Araştırmaları Derneği, şimdilik hak örgütleri olarak yaptıkları çalışmalarını duyurma, ihlalleri ve eksiklikleri tespit etme süreçlerinden dışarıda tutulmuş oldu.

Bu da bir ihlalin, sorunun görünür olmasını etkiler. Sadece faaliyetlerin durdurulması bile özgürlüklerin kullanımı önünde engel."

"Katılım hakkı ortadan kaldırıldı"

"Örgütler, dernekler neden kurulur? Bir derdimiz vardır, bu derdi çözecek olanlara, çözüme gücüne sahip olanlara, yasa yapıcılara, yönetme erkini elinde bulunduranlara bu derdi çözülmesi için iletebilmemizi sağlar.

Örneğin Gündem Çocuk açısından düşünürsek, bir çocuğun okulunda başına bir şey düşse, bununla ilgilenen dernek, bunu kamuoyunda dile getiremeyecek.

Çok kıymetli olan katılım hakkı ortadan kaldırılmış oldu. Ki bu örgütlenmenin temel hedeflerinden biridir. Farkındalık, baskı yaratarak

bir daha sorunların yaşanmamasının bir yoludur. Durdurma ile tüm bunların önüne geçiliyor, örgütler sessizleştiriliyor.

Her iki derneğin de neden faaliyetlerinin durdurulduğunu anlamlandıramıyorum. Gündem Çocuk'un temel hedefi çocuk haklarının geliştirilmesi, Anayasa'yla da iç hukukta güvenceye alınmış Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin savunusunu yapıyorlar. Bu, tüm dernekler için geçerli, hepsi yasayla güvence altına alınmış hakların savunusunu yapıyor."

"OHAL tüm hakları askıya alamaz"

Salman, insan hakları alanında çalışan örgütlerin Türkiye'de ve dünyada bu tür süreçlerde hedef alındığını altını çizdi:

"Bu tedbirler, hak örgütlerini kriminalize etmeye olanak sağlar. Oysa insan hakları savunusuna tam da bu durumda ihtiyaç var.

"OHAL bile ilan edilmiş olsa, Anayasa'daki bazı haklar askıya alınamaz. Geçici de olsa bazı haklar böyle dönemlerde kısıtlanabilir ama kısıtlamaların meşruiyet sınırları mutlaka yargı denetimine muhtaçtır. Bu şu anda söz konusu değil.

"Hak mücadelesi problemleri çözecek çalışmalarda bulunur, hak örgütlerine dokunulmaması gerekir. İnsan haklarına her dönem mutlaka saygı göstermek korumak gerekir, özellikle bu dönemlerde hak savunusu daha çok önem kazanıyor."

Amacımız, Hayalimiz, Umudumuz Çocuklar için Daha İyi Bir Dünya!

11 yıl boyunca çocuğun insan hakları alanında yürüttüğümüz dernek faaliyetlerimiz Türkiye'nin içinde bulunduğu dönem açısından öngörülebilir ama asla kabul edilemez bir şekilde sonlandırıldı. Elbette, Derneğimizin maruz kaldığı bu muameleyi, Türkiye'nin içinde bulunduğu demokrasi ve hukuk dışı süreçten ayrı düşünmek mümkün değil. Aynı şekilde, bu durumu kapatılan yüzlerce sivil toplum örgütünden, medya kuruluşuna, akademisyenlerden, gazetecilere ve hak savunucularına kadar toplumun tüm kesimlerine yönelen baskıdan ayrı yorumlamak da imkansız.

Biliyoruz ki, insan hakları alanında çalışan kişi ve kuruluşlar; gerçeği, hakikati dile getirme gücüne sahip oldukları için tarih boyunca hem devletlerin hem de silahlı yapıların hedefi olmuştur. Gündem Çocuk Derneği de çocuğun insan hakları alanında çalışan bir insan hakları örgütü olarak hakikati dile getirdiği, olması gerekenleri, muhatabı her kim olursa olsun ona, cesaretle söylediği için yaşamın bu döneminde benzer bir baskıdan payını almaktadır. Daha iki sene önce "Çocuk Dostu Ankara Projesi"ne verdiğimiz destek sebebiyle bize plaket veren Ankara Valiliği'nin verdiği faaliyet durdurma kararı ardından bir KHK ile kapatılmaya giden bu uygulama için hiçbir yasal gerekçe bildirilmemiş olması ve Derneğimizin kapatılan diğer sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte ve bir bütün olarak "şiddetle ve terörle" ilişkilendirilerek bir torbaya atılması ve bu yolla kriminalize edilme çabası da bu baskının hedefini bizim açımızdan açık etmektedir.

Her şeye rağmen, insan hakları savunucuları olarak maruz kaldığımız baskıya karşı çocuk hakları hareketini güçlendirmek ve çalışmalarımızın devamını sağlamak için Derneğimizin açılmasına yönelik girişimlere devam ediyoruz. İnsan hakları mücadelesinin durdurulamayacağına olan inancımızı ve temel bir insan hakkı olan ifade özgürlüğü önündeki engelleri aşmaya ve nihayetinde kaldırmaya yönelik çabamızı hep birlikte büyütmenin önemli olduğuna inanıyoruz.

Kapatılma kararı ardından Gündem Çocuk'a başta onu var eden üyelerinden, çocukluklarında birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızdan, adalet mücadelelerine ortak olduğumuz ailelerden, yanısıra pek çok farklı kurumdan, siyasi partiden, kişiden ve kesimden gelen yoğun dayanışma ve destek bu inancımızı ve gücümüzü pekiştiriyor. Bu dayanışma, gücümüzü artırdığı kadar çocuğun insan hakları mücadelesiyle ilgili sorumluluğumuzu da artırıyor.

Bu dayanışmayı Gündem Çocuk'un tekrar kapılarını açacağı güne kadar büyüterek sürdürmek için sizlerin desteğinizi sürdürmenize ihtiyacımız var. Derneğimizin meramını yılmadan ve elimizdeki her aracı kullanarak, yazıyla, yüzyüze görüşmelerle ya da medya aracılığıyla anlatıyoruz. Elinizdeki bu yayın da bunun araçlarından sadece birisi ve Gündem Çocuk'un varlık mücadelesine destek olmak amacıyla, Solfasol Gazetesi emekçileri tarafından kapımıza kilit vurulduğu 11 Kasım'dan itibaren gittikçe büyüyen ve bizi ayakta tutan dayanışmanın bir kesitini sizlerle paylaşmak üzere hazırlandı. Emegi geçen, dayanışmayı çoğaltarak bize bu zor zamanlarda güç veren dostlara teşekkür ediyoruz!

Gündemimiz Hep Çocuk!

Gündem Çocuk Derneği, 11 yıl boyunca çocuğun insan haklarının korunması konusunda farklı uzmanlık alanlarından ve disiplinlerden kişilerle çocuğun insan haklarının korunmasına yönelik çalışmalar yürütmüş bir sivil toplum örgütüdür. Bu çerçevede çocuğun insan haklarıyla ilgili yükümlülük sahiplerine çocuklara yönelik sorumluluklarını, yapılmayanı, eksik ya da yanlış yapıları göstermek, tüm bunların hak temelli bir biçimde yapılmasına destek olmak için çalışmıştır.

Biz, çocuklar için daha iyi bir dünyanın mümkün olduğuna ve bunun hepimizin sorumluluğu olduğuna her zaman yürekten inandık, "gündemimizi çocuk" yaptık ve gündemde ki çocuk meselesini görünür kılmaya uğraştık.

Çizgi: Aslı Alpar

Ne Oldu?

Gündem Çocuk Derneği'nin faaliyetleri; önce 11.11. 2016 tarihinde Ankara Valiliği'nin 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun 11. Maddesinin (o) bendine dayandırılarak 3 ay durduruldu. 22 Kasım 2016 tarihinde ise 677 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatıldı. 677 sayılı KHK'nin 3. Maddesi uyarınca kapatılan örgütler; "Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara aidiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı olan" kategorisinde nitelendirildi.

Kurulduğu 2005 yılından bu yana tek bir çocuğun bile tırnağına taş değmesin diye çalışan Gündem Çocuk Derneği'nin gerçekleştirmiş olduğu hiçbir faaliyet şiddet ile ilişkilendirilemez. Dernek, çocuklara yönelik her türlü şiddet ve hak ihlallerinin ortadan kaldırılmasını misyon edindiğinden söz

konusu iddia saçma olmasının yanısıra hiçbirimiz açısından kabul edilemez! Önce faaliyet durdurma sonra da kapatma kararı ve yapılan uygulamaların tümü hem haksız hem de hukuksuzdur.

Kuruluş amacımız tüzüğümüz de belirttiğimiz gibi çocuğun insan haklarını korumaktır. Türkiye'nin de 1995 yılında imzalayarak taraf olduğu BM Çocuk Haklarına dair Sözleşme tüzüğümüzün doğal eki, çalışmalarımızın temel kaynağıdır.

Gündem Çocuk Derneği'nin maruz kaldığı bu haksız ve hukuksuz kapatılma süreci; örgütlenme özgürlüğümüzü ihlal eden, kurumsal ve kişisel varlığımızı kriminalize eden, herhangi bir açıklama dahi yapılmadan gerçekleşen bir yargısız infazdır. Bu süreçte adil yargılamanın en temel ilkesi olan masumiyet karinesi de ihlal edilmiştir.

Maruz kaldığımız bu hukuksuzluktan son derece rahatsızlık duyuyoruz. Çocukların yaşadıkları ihlallerin sona ermesi için yürüttüğümüz pek çok çalışmamızın yarım kalması nedeniyle ise oldukça üzgünüz. Derneğimizin maruz kaldığı bu muameleyi, Türkiye'nin içinde bulunduğu demokrasi ve hukuk dışı süreçten ayrı düşünmek mümkün değil. Aynı şekilde, bu durumu kapatılan yüzlerce sivil toplum örgütünden, medya kuruluşuna, akademisyenlerden, gazetecilere ve hak savunucularına kadar toplumun tüm kesimlerine yönelen baskıdan ayrı yorumlamak da imkansız.

Çalışmalarımız çocuk haklarını korumakla ve sağlamakla yükümlü olanlara bu yükümlülüklerini hatırlatmak olduğundan tüm dünyada olduğu gibi yükümlülük sahiplerini rahatsız edebileceğinin bilincindeyiz. Ancak çocuğun insan haklarını korumayı misyon edinen bir çocuk hakları örgütü olarak varoluş amacımız da zaten budur. Unutulmasın ki çocuk hakları ihlalleri ancak görünür hale geldiğinde ve önlenmesine yönelik bir irade ortaya konulduğunda ortadan kalkabilir. Bu nedenle yükümlülük sahiplerinin Gündem Çocuk'u kapatmak yerine söylediklerine kulak vermelerini talep ediyoruz.

İşte bu yüzden, öncelikli talebimiz Gündem Çocuk Derneği'nin ivedi bir şekilde yeniden açılmasıdır. 11 yıllık çalışmalarımız kapsamında hesap veremeyeceğimiz hiçbir konu yoktur. Bu doğrultuda bugüne kadar birlikte çalışma gerçekleştirdiğimiz başta kamu kurumları olmak üzere konuyla ilgili tüm kişi ve kurumlarla görüşmeler yaptık, yapmaya devam ediyoruz. Çocukların insan haklarını savunmamızı ve örgütlenme özgürlüğümüzü kısıtlayan bu haksızlığa karşı her türlü yasal itiraz haklarımızı kullanmayı sürdüreceğiz!

Çocuk hakları savunucularının susturulmasının çocuk hakları ihlallerini durdurmayacağı açıktır. Gündem Çocuk Derneği kapatılınca çocukların zaten az duyulan sesleri ise artık hiç duyulamayacak. Çocuk hakları örgütleri kapatıldıkça ne yazık ki çocuk hakları ihlalleri artarak devam edecek.

Bu nedenle de herkesi bu haksız ve hukuksuz süreci takip etmeye, Türkiye'de çocuk haklarının ve örgütlenme özgürlüğünün savunulmasına destek olmaya ve dayanışmaya davet ediyoruz.

**Çünkü öyle ya da böyle,
biliyoruz ki, çocuklar için daha
iyi bir dünya mümkün!**

Gündem Çocuk Derneği Anlatıyor: Neler Yapıyorduk, Neden Kapatıldık?

Söyleşi: Hande Çayır - T24 / 21 Kasım 2016

Gündem Çocuk Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Esin Koman, hükümeti, hak temelli sivil toplum örgütlerini kapatmak ve susturmak yerine onların ne söylediklerine kulak vermeye çağırıyor. Esin Koman'a sordum:

Kaç yıldır Gündem Çocuk'ta Yönetim Kurulu'ndasınız?

Gündem Çocuk 2005 yılında kuruldu. Ben kuruluşundan bu yana Gündem Çocuk içinde çeşitli görevlerde bulundum. İki senedir de Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütüyorum. Ama bizde işler herhangi diğer örgütlerdeki gibi yürümüyor. Son dönemde eş başkanlık gündemde ya mesela, bizde beş başkanlık var. Yani işin ucundan kim tutarsa o başkan bizde.

Müdahil olduğunuz davaları biraz anlatabilir misiniz?

Gündem Çocuk Derneği'nin vaka takibi programı kapsamında aldığımız başvurular ya da medya aracılığıyla öğrendiğimiz bazı hak ihlali davalarını doğrudan yürütüyor ya da müdahil oluyoruz. Takibini yaptığımız davalar genellikle yaşam hakkı ihlali, cinsel şiddet, çocuk işçiliği, çocuğa yönelik kötü muamele alanıyla ilgili.

1 Aralık'ta Samsun'da bir çocuğun yüksek yararı üzerinden bir davaya müdahililik dilekçemizi verecektik. İzlemesini yaptığımız bir dava 17 yaşındaki Lütfullah Tacik'in öldürülmesi ile ilgiliydi. Afganistan'dan göç eden Lütfullah Van'da Geri Gönderme Merkezi'nde yaşamını kaybetmişti. Takip ettiğimiz bir diğer dava da 14 Ocak 2015 tarihinde Cizre'de öldürülen 12 yaşındaki Nihat Kazanhan'ın davası idi.

Okullarda fiziksel güvenlik sebebiyle yaşamını kaybeden çocukların, açılabilen davalarının da takipçisiydik. Efe Boz'u hatırlarsınız. Altı yaşındayken üzerine lavabo düşerek yaşamını kaybetmişti. Benzer şekilde okulda yaşamını kaybeden 13 yaşındaki Yunus Eser'in davasının doğrudan müdahilimiz. Süreç devam ediyor. Çorum'da, İskenderun'da Tekirdağ'da çocuğa yönelik cinsel şiddet davalarını takip ediyorduk. Diyarbakır'da, Trabzon'da kötü muamele üzerinden açılan ve takipçisi olduğumuz davalar da var. Adana'da kaçak olarak çalıştığı işyerinde yaşamını kaybeden 13 yaşındaki Ahmet Yıldız'ın davasının takipçisiyiz. Ahmet Yıldız ile ilgili AYM'den karar bekliyoruz. Stratejik davalama kapsamında Anayasa Mahkemesi'ne bir diğer başvurumuz ise çocuk evliliklerine verilen izin iptaline ilişkindi. Bu karar çocuk hakları açısından çok önemli bir kazanım olabilecektir.

Türkiye'de eksik yapılan ne var?

Çocuğun hak ve özgürlükleriyle ilgili pek çok alanda eksiklikler söz konusu. Temelde devletin ve toplumun çarpık çocuk algısından tutun da yaşam, eğitim, sağlık, gelişim hakkına kadar birçok alanda hak ihlallerini görüyoruz. Aslında en temel eksiklik Türkiye'de bütüncül, hak temelli, çocuğu odağına alan bir ülke çocuk politikasının olmaması. Bu da yürütmenin uygulamalarında, yargının verdiği kararlarda sık sık karşımıza çıkıyor. TBMM'de tartışılan cinsel istismar ile ilgili önerge de bu eksikliğin bir yansımasıdır.

Kapatılan 550 dernek hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bize ve diğer örgütlere yönelik bu kararın insan hakları kapsamına örgütlenme ve ifade özgürlüğüne yönelik ciddi ve endişe verici bir baskı olduğunu düşünüyoruz.

Kapatma kararının açıklaması size ne olarak yapıldı?

Karara ilişkin bize bir açıklama yapılmadı. Sadece OHAL kanununun 11. maddesinin (o) bendine ilişkin olarak

Esin Koman
İnsan Hakları Savunucusu
Gündem Çocuk Derneği Kurucu YK Üyesi

alınan karar dernek ofisimizin mühürlenmesi ve dernek evraklarımızın teslim alınması sırasında yazılı olarak iletildi.

Dernekte sıradan bir gün nasıl geçer?

Dernek ve çocuk hakları merkezi Ankara'da olup hafta içi her gün açıktır. Hafta sonu da çalışmalar kapsamında ofisimizde bulunuyoruz. Gündem Çocuk Derneği gündemin yoğunluğundan ötürü ve gündem odaklı çalıştığı için derneğin bir günü oldukça yoğun geçiyor. Stajyerlerimiz, kedilerimiz, üyelerimiz ve gönüllülerimiz ile birlikte beş program altında gerçekleştirdiğimiz çalışmaları yürütüyoruz.

Hem kaynak kurum olarak görüldüğümüz için gelen talepler doğrultusunda gerek medyaya gerekse de STK'larla, üniversitelerle, kamu kurum/kuruluşlarıyla veri ve bilgi paylaşıyoruz; hem de çocuk hak ihlallerine ilişkin gelen başvuruları alıyoruz. Bu başvurular zaman zaman çocuklardan, çocukların yakınlarından zaman zaman da farklı sivil toplum örgütlerinden olabiliyor. Gelen bu başvuruları değerlendirip ihlalleri takip ediyor ve ilgili yerlere yönlendirmeler yapıyoruz.

Çocukla ilgili tüm aktörlere, yani ebeveynlere, öğretmenlere, avukatlara, üniversite öğrencilerine, STK'lara vb. çocuk hakları eğitimleri yapıyoruz. Katılım programı kapsamında ofisimizde bizzat çocuklarla bulduğumuz çalışmalar da yapıyoruz. Ayrıca herhangi bir ihlal durumunda ihlalin gerçekleştiği yere izleme ve raporlama amacıyla uzmanları gönderiyoruz. Takip ettiğimiz davaların haftalık programlar kapsamında ilgili duyuru vb. çalışmalarını yürütüyoruz. Gelen gönüllülerimizi tercih ettikleri alanlardaki çalışmalarımıza yönlendiriyoruz. Ayrıca önemli stajyerlerimizle Edi ve Büdü'yü seviyoruz bol bol; çiçeklerimize bakıyoruz, gelen misafirlerimiz için çok güzel çay, kahve yapıyoruz.

Logonuzda siyah güvercinli, renkli parmaklar var. Bu ne anlama geliyor?

Kuruluş aşamasında heyecanla Gündem Çocuk'u konuşurken logo için birçok fikir uçuşturdu. Logomuzda çocuk katılımı, çocuk haklarının temel ilkeleri, evrensellik, eşitlik, özgürlük, barış, birlikte yaşama ve umut gibi kavramlar olsun istedik. Üyemiz ve

karikatürist Ferit Avcı da logomuzu çizdi. Biz çok sevdi. Hem bizden biri çizdiği için hem de gören için farklı anlamlara gelebildiği için. Kimine göre logoya baktığında avucunu açmış, buradayım diyen ve eşitler ilişkisini savunan beş parmak var. Beş parmak aynı zamanda beş kıtaya atıfta bulunuyor. Yani evrensellik vurgusu var. Kimine göre ise kanatlarını uçmak için hazırlanmış bir kuş, barışı ve özgürlüğü simgeliyor. Bir de kanatlardaki veya parmaklardaki renkler mi dersin bilmem ama onlar da çocuk haklarının dört temel ilkesine atıfta bulunuyor. (Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'de -BM ÇHS- belirlenen dört temel ilke; yaşama ve gelişme, ayrımcılık yasağı, yüksek yarar ve katılım) imileri bunların birini, hepsini veya bambaşka şeyleri görüyor. Yani logomuz nasıl bakıldığıyla ilgili değişiyor. Küçük Prens için kuzu çizmeye çalışan pilotun, birkaç denemeden sonra havalandırma delikleri olan bir kutu çizmesi gibi.

Çocuklardan geri dönüş aldınız mı bu süreçte?

Çocuklardan çok güzel geri dönüşler aldık bu süreçte. Çocuk katılımı programı altında gerçekleştirdiğimiz Eksi18 çocuk medya grubundaki arkadaşlarımızdan dernek faaliyetlerimizin durdurulmasına dair duygularıyla ilgili çok güzel geri dönüşler aldık, bunlar basına da yansıdı ve bizler de sosyal medya aracılığı ile bu geri dönüşleri görünür kılmaya çalıştık.

Çocuk hakları nerede başlıyor ve bitiyor?

Çocuk hakları başlayan ve biten bir şey değildir, yaşamın ta kendisidir. Çoğu zaman çocukların geleceğimiz olduğunu duyarız. Bu büyük bir yetişkin uydurmasıdır. Çocukluk gelecekle ilgili değildir tam da bugünle ve şimdiyle ilgilidir. Biz çocukların yaşamıyla ilgileniyoruz. Biz çocukların bugün de yarın da hak sahibi, eşit, özgür ve onurlu birer birey olarak, barış içerisinde, iyi ve mutlu bir yaşam sürmesi için çocukların yararına bütüncül bir dönüşümü ısrarla savunuyoruz.

Gönüllü aktivistleriniz kapatılmaya nasıl tepki verdi?

Duyulduğu andan itibaren dayanışma içerisindeydik. Dernek ofisimizin mühürlenmesi anından tutun da geçtiğimiz bir hafta süresince çeşitli kanallarla desteklerini ilettiler. Görsel malzemeler ürettiler, mektuplar gönderdiler, mesajlar yazdılar. Açıkçası tanıdığımız, tanımadığımız bu kadar çok gönüllü desteği yanımızda bulmak bizi onurlandırdı. Böylelikle yaptığımız işin ne kadar doğru olduğunu ve çocuk hakları hareketinde yalnız olmadığımızı bir kez daha hissettik ve bu da bizim daha da çok güçlenmemizi sağladı.

Derneğin MEB ile 2013 yılında imzaladığı protokolün uygulamaları sekteye uğrayınca yaşanan kaybı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Okullarda fiziksel güvenliğin kontrol edilmesini sağlayacak rehber tamamlanmış baskı için hazırlıkları sürüyordu. Bir an evvel okullara ulaşması, bu rehberin uygulanması çok önemliydi. Bu rehber ile yapılacak kontroller sayesinde okullarda fiziksel güvenlik eksikliği sebebiyle gerçekleşen yaşam hakkı ihlallerini önleyebilecektik. Türkiye'de her yıl en az yirmi çocuğun okullardaki fiziksel güvenlik eksikliklerinden kaynaklı yaşamını yitirdiğini, en az altı yüz çocuğun ağır yaralandığını veya yaşamının kalanını engelli olarak sürdürmek zorunda kaldığını söylersek neyin yarım kaldığını daha net anlatabilmiş oluruz sanırım.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları'na dair sözleşme Türkiye'de uygulanabildi mi?

Türkiye bu sözleşmeyi 1990 yılında imzaladı, 1995 yılında TBMM'de onaylayarak iç hukuk normu haline getirdi. O tarihten beri çocuğun insan hakları alanında bazı olumlu değişimler oldu. Ancak sözleşmenin temel ilkelerine ve tek tek maddelerle baktığımız sözleşmenin uygulandığını söylemek mümkün değil. Türkiye'de çocuklar hâlâ önlenemez sebeplerden dolayı yaşam hakkı ihlaline uğruyor. Hâlâ eğitim hakkına erişemiyor. Hâlâ çeşitli sebeplerden dolayı ayrımcılığa maruz kalıyor. Hâlâ istismar şiddet kötü muameleye maruz kalıyor. Çocuk Türkiye'de hâlâ hak sahibi ve özgürlükleri olan bir birey olarak görülüyor. Çocuklar hâlâ gittikçe ağırlaşan koşullarda çalışmak zorunda, hâlâ yoksulluğa maruz kalıyor. Evet yasalara göre dernek kurabiliyor ama yetişkinlerin bile çok zorlandığı prosedürlere uymak zorundalar. İfade ve örgütlenme özgürlükleri kısıtlanıyor. Din ve vicdan özgürlükleri hiç dikkate alınmıyor.

Dernekteki kedilerin, Edi ve Bütü'nün olaylardan etkilenmesini hissettiniz mi?

Hissetmez miyiz? Çocuk hakları merkezi açıldığından beri yani dört yıldır onlarla beraber yaşıyoruz. Ofisimizi ve kendimizi onlarla birarada yaşama uygun olarak düzenledik. Derneğimizi mühürlemeye geldiklerinde masada evraklar hazırlanırken Bütü gelip bütün evrakların üzerine yattı, vermek istemedi sanki.

Ağ haritasının İnsan Hakları bağlamında kullanılması işinizi nasıl kolaylaştırdı?

Ağ haritalama insan haklarında yeni ve etkili bir taktik. Özellikle karmaşık, çok boyutlu ihlallere ilişkin hem büyük resmi ortaya koyan, hem görünmeyi gösteren, hem de tüm aktörleri ortaya çıkartan bir yöntem. Biz de bu yöntemi HYD'nin işkenceyi haritaladığı bir çalışmada öğrenmiştik. Biz bu yöntemle, çocuğa yönelik şiddeti, cezasızlığı, ayrımcılığı ve çocuk işçiliğini haritalandırdık. Bu haritalandırma süreçleri bize vakalar üzerinden sistemleri yakından anlama, büyük resim üzerinden stratejik düşünmeyi sağladı. Umberto Eco'nun dediği gibi sistemin tek bir kalbi yok. Bu haritalama yöntemi, söz konusu sistemi daha iyi anlamamızı sağladı. Anlayınca doğru analiz edebiliyor, doğru taktikler geliştirebiliyorsunuz.

Yahya, Ceylan, Mazlum vb. hikayelerin internet sitenizde paylaşılmasının yaptığınız işe nasıl katkısı oldu?

Biz yaşam hakkı ihlalleri ile ilgili de çalışıyoruz. Bu ihlale uğrayan çocuklarla ilgili raporlar hazırlıyor, hukuki süreçler yürütüyoruz. İhlale uğrayan çocukların yakınlarına psikososyal destek veriyoruz. Yaşam hakkı ihlaline uğrayan çocukların öykülerine yer vermek, öncelikle bu ölümlerin birer rakamdan öte olduğunu anlatmamıza yardımcı oluyor.

"Bakın ölen bir çocuk ve bu çocuk bir insan. Bir hikâyesi, bir yaşamı var ve bu çocuğun etrafına pek çok kişi var. Onun ölümü aslında yakınlarının yaşamını da derinden etkiliyor" diyebiliyoruz. Bu çocukların hikâyelerini paylaşmak, insan hakları alanında önemli temel sorunlardan birisi olan cezasızlıkla mücadele etmede bizi güçlendiriyor; çünkü biliyoruz ki bu çocuklar unutuldukça faillerinin cezasız kaldığı da unutuluyor. Bu nedenle çocukların yaşadıkları ihlalleri unutmamak ve unutturmamak için her yolu deniyoruz. Web sitemizden hikâyelerini paylaşıyoruz, filmler yapıyoruz, kitaplar hazırlıyoruz

Eşit, özgür ve onurlu birey olarak çocuklar yetişiyor mu Türkiye'de?

Bu kavramlar insan hakları meselesinin temel değerleri. Tüm dünyadaki insanlar için geçerli olup evrenselidir. Derneğimizin de misyonudur; ancak bu kavramlar insanların kendilerinin hissedebileceği değerler; ancak kişi kendisini eşit, özgür ve onurlu hissedebilir. Çocuklar açısından baktığımızda ise devlet ve yetişkinler, çocuklar adına bunu sağlamakla yükümlüdür. Bu da çocuğun nasıl algılandığı ile çok ilgilidir. Çocuğu bir birey olarak görmek ve kabul etmek, yaşamı buna göre düzenlemek gerekir. Son

geldiğimiz noktada bunun böyle olduğunu söylemek maalesef mümkün değil. Hem yasal düzeltilmeler hem uygulamalar bunun böyle olmadığını gösteresidir. Devlet çocuğu görmezden gelmektedir.

Nasıl tikanıklıklarla karşılaşıyordunuz?

Çocuk hakları hareketinin karşılaştığı en büyük sorun aslında devletin ve toplumun çocuk ve çocuk hakları konusundaki algısı. Ne devlet ne de toplumun büyük kesimi çocukları BM ÇHS'de tanımlandığı gibi, hak ve özgürlükleri olan, bağımsız bireyler olarak görmüyor. Öyle olunca da çocukların yaşadıkları hak ihlalleri ya meşru oluyor ya da önemsiz kalıyor. Örneğin çocuğa yönelik şiddet hâlâ toplum tarafından meşru görülüyor. Yasalarda ise açıkça yasaklanmış değil. Bu meşruiyet ebeveynlerin, öğretmenlerin, polislerin çocuklar üzerlerinde hakları olduğu düşüncesinden ileri geliyor. Oysa BM ÇHS'ye göre yetişkinlerin çocuklar üzerinde hakları değil sorumlulukları var.

Bir diğer temel tikanıklık ise Türkiye'de çocuk her daim iktidarın bir nesnesi olarak görülüş. Öyle olunca da her iktidar kendi neslini yaratmak üzere çocukları kullanıyor. Bunun önüne geçebilecek şey siyasetler üstü, çocuk haklarını temel alan, bütüncül bir çocuk politikası. Türkiye'de bir çocuk politikasının olmayışı en önemli tikanıklık. Bu yüzden de biz kurulduğumuz günden beri çocuk politikası talep ediyor, buna ilişkin örnekler geliştiriyoruz.

Devlet Dersi: Çocuğun İnsan Hakları konferansı nasıl geçti?

Devlet Dersi Konferans dizisini dört farklı konuda düzenledik. İlkinde çocuğun en temel hakkı olan 'Çocuğun Yaşam Hakkı'nı konuşup Yaşam Hakkı 2015 Raporumuzu yayımladık. Farklı nedenlerle yaşamını kaybeden çocukların alileriyle buluştuk. Üzücüydü, hep beraber çok ağladık ama bir arada olmanın gücünü bir kez daha yaşadık ve yaşattık.

İkincisi 'Cinsel Şiddet ve Çocuk' oldu. Burada ise iktidar ve güç ilişkisine baktık çocuk algısını konuştuk. Üçüncüsü çatışma ortamlarında çocuk ve çocukluk meselesini konuştuk. Çatışma ortamlarında büyümüş konuklarımız oldu. Tanıklılarını dinledik ve anlamaya çalıştık. Dünya örneklerine baktık ve bizdeki durumu ortaya koyduk. Sonuncusu da 'Kültür Sanat İdeoloji ve Çocuk' oldu. Burada da çocuklar için üretilen kültür ve sanat ürünlerinin ideolojik olarak çocuklar üzerindeki etkilerini konuştuk ve yapılan alternatif işlere örnekler verdik. Neden bu tür çalışmalara ihtiyacımız var, çocukların gelişimlerini nasıl etkiliyor ve sonuçları neler oluyor'u konuştuk. Çocuk Hakları Film Festivali için işbirlikleri yapmak üzere ayrıldık.

Yani temel meselemiz, hak ihlallerinin ortaya çıktığı alanlara bakmak ve bunları katılımcılarla beraber konuşmak, öneriler oluşturmaktır. Oldukça zor günlere denk gelen bu konferanslar yine de bizleri bir araya getirmede etkili oldu. Beraber düşündük, öğrendik.

Eksi 18 ne yapar?

Eksi 18, bizim katılım programımız kapsamında yürüttüğümüz medyada çocuk katılımı çalışmalarımızdır. 2006 yılında başladık. Medyada çocuk katılımı, bir yandan çocukların kendi medya ürünlerini üretmesi öte yandan hali hazırda medyada kendilerine yer açılması demektir. 2006 yılında, Ankara'da kendi filmlerini, kendi gazetelerini yapan çocukların buldukları bir isim. O tarihten beri çocuklar değişerek -18 yaşını dolduruyorlar- medya çalışmalarımız sürüyor. Şu anda da Eksi 18 dijital bir gazete şeklinde devam ediyor. Çocukların seslerini duyurmayı amaçlarken kamusal bir alan olan medya yoluyla toplumsal yaşama katılımları için bir araç.

Türkiye'de çocuğun yaşam hakkı ne durumda?

Buna ilişkin rakamlardan söz etsek durum çok net ortaya konur aslında. 2015 yılında en az sekiz yüz yetmiş beş çocuk önlenemez sebeplerden dolayı yaşamını kaybetti. Önlenemez sebepler tanımlı önemli çünkü biz, çocuk ve ölüm kavramının yanyana gelmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Ve BM ÇHS'ye göre çocukların yaşam hakkı ile ilgili

yükümlülük devletin. Yani devlet hem çocukların yaşam hakkını ihlal etmeyecek (örneğin bir polis çocuğu öldürmeyecek), üçüncü kişilerin ihlallerinden koruyacak (örneğin bir babanın ev içi şiddet sebebiyle çocuğunu öldürmesinin önüne geçecek) ve yaşam hakkının hayata geçmesi için her türlü olanağı sağlayacak (örneğin çocukların barış içerisinde, temiz bir çevrede yaşamasını sağlayacak). Bu yükümlülükler üzerinden bakıldığında Türkiye'de durumun çok parlak olduğunu ne yazık ki söyleyemiyoruz.

Çocuk evliliklerine karşı ne gibi önlemler aldınız?

Gündem Çocuk Derneği çocuk evliliklerini bir hak ihlali, çocuğa yönelik cinsel şiddet olarak tanımlıyor. Bu sebeple de bu meseleye ilişkin bu yaklaşımın yaygınlaşması için çaba gösteriyor. Çocuk evliliklerini ve etkilerinin görünür kılmaya çalışıyor. Bu konuda davalar yürütüyor. Sorumlular hakkında suç duyurusunda buluyor, kamuoyu yaratmaya çalışıyor. Çocuk evliliklerine yönelik önemli bir başka çalışmamız ise AYM'ye yönelik başvurumuz. Gündem Çocuk Derneği Nisan ayında CMK kapsamında topluluk davası olarak müdahil olduğu çocuk evliliklerine verilen izne ilişkin bir davanın AYM'ye taşınmasını sağladı. Bunu yaparken de Ankara 10. Aile Mahkemesi'nin çocuk evliliklerinin çocuğun yüksek yararına aykırıdır şeklinde hüküm vermesini sağladı. Bu çok önemli bir karar. AYM'ye bu konudaki başvurularımıza devam edecek.

Cezasız kalan davaların bireye ve topluma etkisi nasıldır?

Cezasızlık insan hakları açısından bir kısır döngü. İhlallerin yeniden gerçekleşmesini sağlayan, tek tek kişilerin ve dolayısıyla toplumun adalet duygusunu zedeleyen bir olgu. Cezasız kalan her ihlal yeni ihlallerin habercisi, bir arada barış içerisinde yaşamı tehdit eden bir durum.

Türkiye'deki tüm illere ulaşabiliyor muydu çalışmalarınız?

Gündem Çocuk Derneği Ankara merkezli bir dernek ama ihlaller Ankara ile sınırlı değil. Bu sebeple zaman zaman bizzat kendimiz, zaman zaman yerel ortaklarımızla Türkiye'de ihlalleri görünür kılmaya, çocukların seslerini duyurmaya çalışıyoruz.

Bundan sonrası için umutlu musunuz?

İnsan Hakları Savunucuları olarak umudumuzu hiçbir zaman kaybetmiyoruz. Bu bizim temel yaşam şiarımız 'Bir Başka Dünya Mümkün'. Ancak son gelişmeler her açıdan endişe verici; ama zor ve karanlık günleri dayanışma içinde ve insan haklarını savunmaya devam ederek aşacağız.

Neler yapmayı planlıyorsunuz?

Öncelikle kapatılma le ilgili dava sürecini bir an önce başlatıyoruz. Konuyla ilgili kişi ve kurumlarla süreci paylaştığımız görüşmeler yapmaya başladık ve bundan sonra yaşanacak süreçleri izleyerek sürece uygun çalışmalarımızı planlayacağız. Bununla ilgili bilgiyi de basın ve kamuoyu ile paylaşmaya devam edeceğiz. Ayrıca devam eden çocuk hak ihlalleriyle ilgili yapılması gerekenleri yapmaya devam edeceğiz. Bu arada derneklerin kapatılması ve faaliyetlerin durdurulmasına ilişkin de yapılan bazı çalışmalar var, onları da yaygınlaşmaya çalışıyoruz. Örneğin insan hakları örgütlerinin açıklaması, Uluslararası Af Örgütü'nün imza kampanyası, sosyal medya kampanyaları, gönüllülerimizin başlattığı görsel malzeme üretimi ve bunların yaygınlaştırılması gibi. Derneğimizin kapatılması bizi çok üzüyor ama çocuk hakları için verdiğimiz mücadeleyi engelleyecek bir şey değil bu. Dernek kapatıldığından bu yana beş kat daha fazla çalıştığımızı söylesem ne demek istediğimizi anlatmış oluruz sanırım.

Gündem Çocuk için on bir yıldır emek verenler olarak herkesi bu haksızlığa ve hukuksuzluğa tepki vermeye, Türkiye'de çocuk haklarının ve örgütlenme özgürlüğünün savunulmasına destek olmaya, hükümeti ise hak temelli sivil toplum örgütlerini kapatmak ve susturmak yerine onların ne söylediklerine kulak vermeye çağırıyoruz.

"Gündem Çocuk'a neden kilit vuruldu, sormayın sakın!"

Tayfun Atay - Cumhuriyet Gazetesi / 13 Kasım 2016

Ne bekliyordunuz ki? Suratlarında keyifli bir bıyık-altı gülüşle mühürleyeceklerdi tabii kapısını "Gündem Çocuk!"'un! Çünkü "Gündem Çocuk!", kuranların anaların ak sütü gibi tertemiz bir oluşumdur.

Bir dernek olarak 2005'te kuruldu. Çocukların ayırım gözetilmeksizin hak sahibi, eşit, özgür, onurlu bireyler olarak barış içinde iyi ve mutlu bir yaşam sürebilmesi için...

Çocuk hak ihlallerinin izlenmesi ve raporlanması, cezaevlerindeki çocukların istismara uğramasının önlenmesi için...

Çocuklara yönelik ticari cinsel sömürüyle mücadele etmek için...

Ve tabii ki dindarlık kisvesine sığınarak faaliyet yürüten vakıflarda çocukların tacize uğramasının üzerine gitmek, hesabını sormak, önüne geçmek için...

O halde, pardon, OHAL'de yer yoktu elbette "Gündem Çocuk!"'a ve işte en son faaliyetleri durdurulan 370 dernekten biri de o oldu.

Derneğin tüzüğü'nün doğal eki, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi.

Kurucuları da, çalışanları da tamamen gönüllülük esası ile son derece kısıtlı olanaklarla tam bir adanmışlık içinde faaliyet yürütmekteydi.

Ne tür faaliyetler mi? Bakalım:

Her yıl, çocukların yaşam hakkı raporlarının yayımlanması...

Bir "Çocuk Anayasası" hazırlama yolunda çalışmalar...

Ülkemizin çocuk politikasının belirlenmesine, yol haritasının çıkarılmasına dönük çalışmalar...

"Çocukların ifade özgürlüğü" ilkesi doğrultusunda çocuklardan gelen, kendilerinin haklarıyla ilgili mesajların derlenmesi, kamuoyuna duyurulması...

Baştan sona çocuklar tarafından hazırlanan "Eksi 18 - Çocukların GayriResmi Gazetesi" ile çocukların seslerinin duyurulmasını sağlamak...

Bu doğrultuda Milli Eğitim Bakanlığı ile ortak bir proje geliştirerek okullarda ölümcül sonuçlara neden olabilen fiziksel güvenlik eksikliği meselesinin de üzerine gitmekteydi "Gündem Çocuk!". Proje çerçevesinde bu ay, okullarımızda fiziksel güvenlik önlemleriyle ilgili standartların belirlendiği kitapların basımı (60 bin adet) bitirilerek dağıtım yapılacak. Hedef, iki yıl içerisinde hiçbir çocuğun okullarda fiziksel güvenlik sorunu nedeniyle yaşamını yitirmediği

Tayfun Atay

bir Türkiye idi.

Yapamadılar. Yarım kaldı.

Çocuğa karşı şiddetin önlenmesi, çocuk hakları ihlallerinde cezasızlığın ortadan kaldırılması için çalışan derneğin kapısına kilit vurdular.

Çocuğa karşı hak ihlâlinin dik âlâsını körpecik bedenlere sulanarak örnekleyen "dinbaz" vakıflaraysa "vaka-i âdiye"den hesabınca yaklaşıyorlar.

Böyle, çünkü "Gündem Çocuk"un amaçladığı şekilde haklarının bilincinde eşit, özgür ve onurlu bireyler olmayı başaran çocukların, yetişkinliklerinde kendileri için nasıl bir tehlike arz edeceğini biliyorlar.

Mesela şimdi meslek sahibi, pırl pırl bir genç kadın olmuş Yağmur Güvenç'in, çocukken kendisinin elinden tutmuş "Gündem Çocuk"un kapatılması karşısında duygu ve düşüncelerini yansıtan şu sosyal medya paylaşımına bakın:

"Ben Gündem Çocuk Derneği sayesinde çocukken

kendime bir ifade alanı bulmuştum. Gazeteci olmuştum. Mecliste çocuk politikalarına dair konuşma yapmıştım. BirGün gazetesinde bir günlük staj yapmıştım. 12 yaşındayken, Gündem Çocuk bağlantısı sağlamıştı. Arşiv odalarında Hrant Dink'in yazılarına rastlamıştım BirGün'ün. Belgesel projelerim vardı küresel ısınmayla ve Ankara'nın terzileriyle alâkalı; gerçekleştiremedim ama heveslendiğimde aylarca Gündem Çocuk'un kamerasını ödünç alabilmıştım. Canlı yayına çıkmıştım 23 Nisan'da. Henüz büyümemiştim ama var olabilmek için büyümek gerektiğini anlamıştım. Şimdi birileri geldi ve faaliyetleri durdurdu. Hangi faaliyetler? Sayesinde özgürleştiğim faaliyetler. Özgürleştiğim başlangıcımı sona erdirmeye niyetlilere lânet olsun, hiç çocuk olmamışlara lânet olsun."

Anladınız mı şimdi, neden faaliyetini durdurdular "Gündem Çocuk"un?

Özde mes'ulü olup sözde mağdurunu oynadıkları kanlı-karanlık bir darbe girişimini bahane ederek ülkeyi çok daha koyu bir karanlığa sürüklerlerken üzerimize sıvadıkları insani, ahlâki ve vicdani kirliliğe "Yağmur"lar yağmasın...

O kopkoyu karanlık hiç kaybolmasın diye!

KAPATILAMAZ...

Bir Garip Soruşturma

Gökçer Tahincioğlu - Milliyet Gazetesi / 8 Ocak 2017

15 Temmuz sonrasında Genelkurmay Adli Müşaviri Muharrem Köse gibi Adli Müşavir Kaldırmacı da darbe girişimine katıldığı, darbe başarılı olursa kimin hangi göreve getirileceğini gösteren listelerde ismi Adalet Bakanlığı Müsteşarı olarak yazıldığı gerekçesiyle tutuklandı. Hem Köse hem de Kaldırmacı 15 Temmuz darbe girişimine katılmak ve FETÖ üyeliği gibi gerekçelerle yargılanacak. Ancak yaptıkları işlemler hâlâ yürürlükte...

15 Temmuz sonrasında Genelkurmay Adli Müşaviri Muharrem Köse gibi Adli Müşavir Kaldırmacı da darbe girişimine katıldığı, darbe başarılı olursa kimin hangi göreve getirileceğini gösteren listelerde ismi Adalet Bakanlığı Müsteşarı olarak yazıldığı gerekçesiyle tutuklandı. Hem Köse hem de Kaldırmacı 15 Temmuz darbe girişimine katılmak ve FETÖ üyeliği gibi gerekçelerle yargılanacak. Ancak yaptıkları işlemler hâlâ yürürlükte...

Sadece bir aya sığan Beşiktaş ve Kayseri saldırıları, Karlov suikastı, Reina katliamı, İzmir Adliyesi'ne yönelik saldırı gibi olayların izini sürebilmek, gelişmeleri ayrıntılarıyla takip edebilmek çok kolay değil.

Bu dosyalarla birlikte 15 Temmuz ve FETÖ soruşturmaları, 15 Temmuz öncesinden kalan "FETÖ eli" deymiş dosyaların soruşturmaları da devam ediyor.

İtirafçı hâkim ve savcıların ifadeleri ortaya koyuyor ki yargının içine sızmış örgütün hiçbir eylemi hesapsız biçimde yapılmamış, büyük bir sistem ve neden-sonuç ilişkisi içerisinde, Türkiye'nin, iktidarın, muhalefetin, toplumsal muhalefetin pozisyonu düşünülerek hareket edilmiş.

Bu nedenle Askeri Yargıtay'ın kumpas davalarıyla ilgili verdiği son kararda da belirtildiği gibi, bu yapıyla bağlantısı netleşen isimlerin bir biçimde temas ettiği bütün dosyalar hiç değilse bir kez daha gözden geçirilmeyi hak ediyor.

15 Temmuz öncesinden kalan dosyalardan biri geçtiğimiz günlerde, "Ankara Başsavcılığı, TSK'nın suç duyurusu üzerine İHD, TİHV, SES ile Mazlum Der hakkında TCK'nın 301. maddesi uyarınca soruşturma başlattı" şeklinde haberleştirildi.

Soruşturmanın 15 Temmuz öncesinde, hendek ve öz yönetim ilanları gerekçesiyle yapılan operasyonlar konusunda STK'ların hazırladığı raporlar nedeniyle açıldığı anlaşılıyor.

Elbette her kurumun odağında yer aldığı iddialarla ilgili olarak suç duyurusunda bulunma hakkı var.

Ancak bu dosyayla ilgili soru işareti suç duyurusundan ziyade gerekçelendirme biçiminden, tarihlerden ve isimlerden kaynaklanıyor.

Dosyadan anlıyoruz ki soruşturma, İHD, TİHV, Mazlum Der ile Gündem Çocuk Derneği, ÖHD, Diyarbakır Barosu, SES, MHD gibi STK'ların operasyonlara ilişkin hazırladığı dört ayrı raporu konu alıyor.

Raporlarda özellikle sivil ve çocuk ölümlerine yönelik beyanlar, anlatımlar, iddialar var.

Bölgeye heyetler gönderen hak örgütleri, doğası gereği operasyonların bu yönüyle ilgili raporlama yaparak, iddiaların araştırılması talebinde bulunuyor.

Yine belgeler gösteriyor ki 15 Temmuz'un mimarlarından dönemin Genelkurmay Adli Müşaviri Muharrem Köse, bu raporlarla ilgili ilk işlemi başlatan isim.

Derneğimizin mühürlendiği 11 Kasım akşamından ...

Köse işlemi başlattıktan hemen sonra, 15 Temmuz öncesi Adli Müşavirlik görevinden alınıyor.

Yerine atan Hayrettin Kaldırmacı dosyayı devralıyor ve işlemleri sürdürüyor.

Kaldırmacı, 25 Nisan 2016'da Adalet ve İçişleri bakanlıklarına bir yazı göndererek raporlarla ilgili işlem yapılmasını istiyor.

Yazıda, raporda yer alan, "Operasyonda JİTEM, Esedullah, Hançer ve Fatihler timlerinin yer aldığı, 310 sivilin öldüğü" gibi iddiaların asılsız, karalayıcı, ileride TSK personeli aleyhine başlatılabilecek adli süreçlerde kullanılacak ve uluslararası kamuoyunda terör örgütünün propagandasına zemin hazırlayacak nitelikte" olduğu kaydediliyor ve gereğinin yapılması isteniyor.

15 Temmuz sonrasında ise Köse gibi Adli Müşavir Kaldırmacı da darbe girişimine katıldığı, darbe başarılı olursa kimin hangi göreve getirileceğini gösteren listelerde ismi Adalet Bakanlığı Müsteşarı olarak yazıldığı gerekçesiyle tutuklandı.

Hem Köse hem de Kaldırmacı 15 Temmuz darbe girişimine katılmak ve FETÖ üyeliği gibi gerekçelerle yargılanacak.

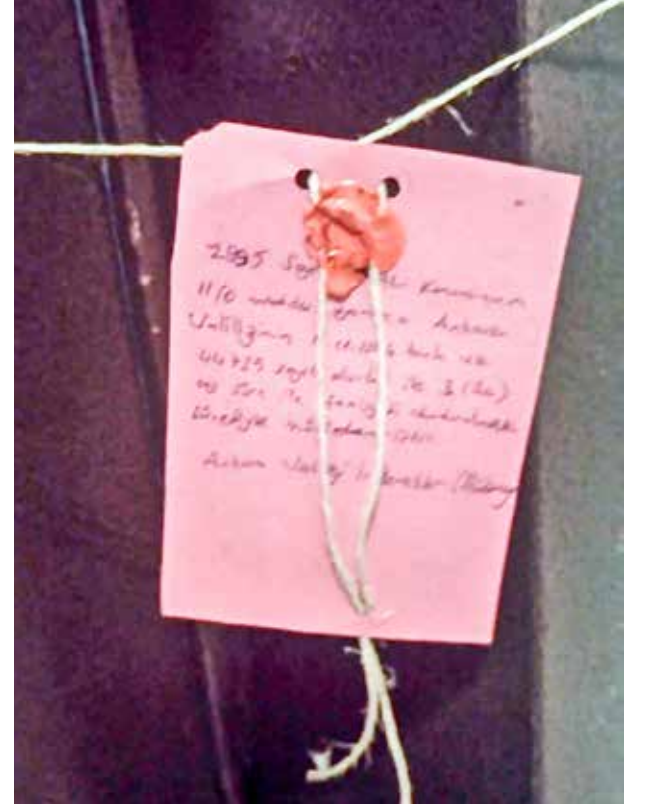
Ancak yaptıkları işlemler hâlâ yürürlükte.

Dosyaya göre, yazının geldiği tarihte soruşturma başlatan İçişleri Bakanlığı müfettişleri ilgili derneklere çok yakın bir tarihte giderek incelemelere başladı.

Ankara Başsavcılığı da STK'ların temsilcilerini soruşturma kapsamında ifade vermeleri için henüz davet etti.

Savcılık, bununla birlikte, raporlarda da istenildiği gibi bölgedeki savcılıklardan bilgi istedi.

Gelen yazılarda, sivil olduğu öne sürülen bazı

isimlerin güvenlik güçleriyle çatışırken öldüğü bildirildi.

Bazı isimlerle ilgili kayıt bulunamadığı, ancak ölenlerin arasında havan topunun eve isabet etmesi sonucu yaşamını yitiren ev hanımının da mermi isabet eden çocuğun da olduğu, faillerinin araştırıldığı gibi bilgiler geldi.

Hükümet de, "Esedullah, Hançer Timi" gibi duvar yazılamalarına karşı soruşturma açıldığını zaten bildirmişti. Raporlar ağır iddialar içerse de zaten bu iddiaların soruşturulması talebini içeriyordu.

FETÖ şüphelisi isimlerin suç duyurularıyla, soruşturma talep edenler soruşturulmaya başlandı.

15 Temmuz sonrası çıkan KHK'larla kapatılan dernek-vakıflar arasında Gündem Çocuk, ÖHD, MHD gibi soruşturmada adı geçen kurumlar da bulunuyor.

İHD, TİHV ve Mazlum Der ise hâlâ soruşturuluyor. Bu soruşturmalar hem Türkiye'nin önde gelen STK'larının hem de bu STK'lardaki isimlerin soruşturulması nedeniyle mühim.

Benim 'Gündem Çocuk'um...

"Ah, kimselerin vakti yok

Durup ince şeyleri anlamaya"

Gülten Akın

Emrah Kırımsoy

Son sözümü baştan söyleyeyim: Benim için Gündem Çocuk, "yaşananlar ve yaşanacaklar"ın ta kendisi, azı yok, çoğu var: Gündem Çocuk bir yaşam biçimi... Çocuklar için daha iyi bir dünyanın mümkün olduğuna inanan ve çocukların başına gelen haksızlıkları dert edinenlerin bir miktatıs etkisi gibi birbirlerini bulmaları ile gelişti, Gündem Çocuk. Tabii ki herkesin cebinde, çantasında "kendi çocukluğu" ve "kendisi" ile birlikte. Birbirini bulma mevzusunun ne kadarı tesadüf ne kadarı değil tam bilemedim şimdi ama sonuçta tam anlamıyla kimyasal bir süreç başladı. Ortaklıklar, aynılıklar, farklılıklar, çeşitlilikler ve sihirli sonuç olan etkileşimler ile... Hepimiz, her bir tek kişimizden dahası olduk. Bağ kurduk ve bir dantel gibi işledik birbirimizi.

Birbirinden özel, değerli ve vazgeçilmez arkadaşlıklar, dostluklar, yoldaşlıklar kuruldu. Günümüz, gecemiz bir oldu. Gündem Çocuk, hiçbir zaman "iş ve mesai" olmadı. Bir varoluş, var etme, sorgulama, üretme zemini oldu ve tabii ki de olmaya devam ediyor. Gündem Çocuk'la gerek çocuklarla ilgili gerekse kendi hallerimizle ilgili kimi zaman üzüntüden kimi zaman mutluluktan birbirimize ses verdik, sarıldık. Bazen kahkahalarla güldük, bazen çokça ağladık, uzunca sustuk. Bazen anlatamadık kendimizi birbirimize. Kırdık, devirdik ama sonrasında birbirimizin gönül gözüne bakmaya ve Gündem Çocuk demeye devam ettik. Büyüdük ve bugün de büyüyoruz. Cemal Süreya'ya atıfla; "büyümek" ne kadar da uzun ve uçsuz bir kelime imiş.

Sıkça Küçük Prens gibi "Büyükler çok ama çok tuhaf oluyor" dedik. Yetişkinler tarafından kurgulanan -sıkıcı, tek taraflı, bol ezber ve şablonlu, düşüncelessiz ve önyargılı- dünyayı çocuklarla birlikte yeniden kurgulayalım istedik. Çocuklar ne düşünüyor, ne istiyor, ne öneriyor dinleyelim, duyuralım ve birlikte düşünelim dedik. "Çocuklarla kurgulayalım, daha da ötesi çocuklar kurgulasın dünyayı" dedik. Lütfen bu cümleyi hafife almayın. Bunu demek, diyebilmek cesarettir. Ezber bozmak, eldeki iktidarı sorgusuz sualsiz fütursuzca kullanmaktan vazgeçmek; yani zor olandır. İhlali yaratan güç ve erkin önlenmesi, gücün ve erkin kötüye kullanılmaması; yani eşitler ilişkisini sağlamak, var olmak, var etmek idi ve hala budur derdimiz.

Çocuklara yönelik her bir hak ihlalini ciddiye aldık. Bir araya getirebildiğimiz insan kaynağı ve uzmanlıkla üzerine gitmeye çalıştık. Çünkü her bir ihlalin başka bir ihlal ile ilişkili olduğunu ve bir ihlalin görünür hale gelmesinin bir daha tekrarlanmamasını sağladığını gördük, deneyimledik. Umberto Eco'nun "Sistemin tek bir kalbi yok" cümlesi yol gösterdi, umut oldu bize. Aksak giden şeyleri düzeltmenin farklı yollarını aramaktan vazgeçmemeyi öğrendik. Unutmamanın, unutturmanın çok ama çok önemli olduğunu anladık. Hafıza olalım dedik. Kimi zaman da yetişemedik, ağırlığını aklımızda ve yüreğimizde hissettik, hissediyoruz... Yaptıklarımız ve yapabildiklerimiz kadar yapmadıklarımız ve yapamadıklarımızdan da sorumlu olduğumuzu öğrendik, hala da öğreniyoruz...

Çocukların başına gelen haksızlıklara seyirci kalmayalım, çocuklarla birlikte harekete geçelim ve geçirelim diyerek çıktık yola ve birlikte büyüdük, büyümeye de devam ediyoruz. Derdimiz var, itirazımız var, "ince şeyler"imiz var, umudumuz var, aklımız ve yüreğimiz var. Dahası nedir ki? Gündem Çocuk, "yaşananlar ve yaşanacaklar"ın ta kendisi azı yok, çoğu var: Gündem Çocuk bir yaşam biçimi..

Her daim #GündemÇocuk.

Küçük not: Kasım 2016'da önce faaliyet durdurması sonra da kapatılma süreci yaşadığı ya Gündem Çocuk... Böylesi bir çocuk hakları hareketini kapatmak, durdurmak mümkün mü ki? Çocuğun insan haklarıyla ilgili akıl yürüten, emek veren

örgütlerin destek ve dayanışma mesajlarını ve onların da #GündemimizÇocuk dediklerini duyunca cevap zaten çok açık. Varolsunlar!

"Kendi çocukluğum" ve "Kendim" üzerine:

Kendime ve çocukluğuma dair belki de ilk konu; isminin erkek ismi olarak kodlanması nedeniyle çevremdeki herkese ismimi babaannemin isteği üzerine konulduğunu ve anlamının ulaşabildiğim kaynaklara göre Farsça'da "yol arkadaşı" olduğunu anlatarak geçtiğidir. Buna dair birçok yaşanmış hikâyem var. İlkokul sıralarında yoklamalarda el kaldırmama rağmen yok yazılışlarım, asker yoklama kaçağı olarak alıkonulmam gibi... Şablonlara ve kodlamalarla tanışmam belki de ilk bu şekilde oldu.

taşınmak zorunda kalmamak ve aynı yerde yaşamayı seçebilmek büyük bir şans oldu benim için, biliyorum.

80'lerden önce akşam saatlerinde duvarların afişlenmesine, kahvelerde fısır fısır konuşmalara tanıklık ettim. Mahallede ablalarının da içinde olduğu küçük bir grup ile karşı mahallenin çocuklarına mısır koçanı atma yarışmasına katılıyordum (O zamanlar buna savaş diyorduk, "büyükler" de böyle diyordu, yalnız onlar birbirlerine başka şeyler atıyordu). Ta ki karşı tarafın mısır koçanı yerine bir tuğla ile ablamın kafasını yaralamasına kadar. Sonra sokağa çıkma yasağı vermişti babam. Hiç anlamadığım bir cezaydı. Gördüğümüzü yapıyorduk, üstüne üstlük karşı taraf oyunbozanlık yapıp tuğla kullanmıştı ve de yararlı vardı. Sonrasında ise sokağa çıkma cezası alan ise bizdik. Haksızlık duygusu hala içimdedir.

80'lerden sonra ise şimdi oturduğum mahalleye taşındık. Oturduğum sokağın sonundaki ilkokula başladım. Ve okul yılları boyunca sokağın bir ucundan öbür ucuna gittim geldim. Mahallemiz, mahalleydi cidden. O zaman abi, abla dediğimiz gençler basket oynar, biz küçükler de "ciddi oyunlar" oynardık. Çünkü oyun çok ciddi bir işti. Arada bizim gibi evi sobalı olanlara kömür geldiğinde birlikte küredik. Kimi zaman iki-üç çocuk, kimi zaman on-on beş çocuk olurduk. Sonrasında bir iki arkadaşımın birlikteliğimizi kendi aramızda yazdığımız bir tüzük ile yazılı hale de getirdik. Amacımızı mahalleyi temiz tutmak, sokak hayvanlarını sahiplendirmek, ilkemizi ise birbirimize sahip çıkmak diye yazmıştık. İsmi, isimlerimizin ilk iki harfinden oluşturmuştu. EmAyDe.. 12-13 yaşlarındaydım, 30 yıl olmuş. İlk örgütlenme deneyimim.

Eğitim, mezuniyet derken sosyal hizmet uzmanı oldum. Çocuğun insan haklarına odaklı çalışmalar yapmaya, yapılanları geliştirmeye çalıştım. Bütüncül ve hak temelli bir çocuk politikasının yaşama dair her şey ile ilişkili olduğunu savunan Gündem Çocuk ile çocuklar için daha iyi bir dünyanın mümkün olduğunu

anlatmaya, göstermeye çalıştım. Bunun sokak ayağı da olan birbiriyle ilişkili eylemliliklere dahil oldum. Kapalı kurumların doğası gereği şiddet üretmesi nedeniyle çocuk cezaevlerinin kapatılmasını, Roboski'de 19'u çocuk 34 insanın katledilişinin sorumlularının bulunmasını, sokağa çıkma yasakları başta olmak üzere çatışmalı ortamlarda en çok çocukların etkilendiğini, Türkiye'de çocuk işçiliği ve çocuk işçi cinayetlerinin olduğunu kısaca eğitim, sağlık, adalet, sosyal hizmet ve sosyal yardım alanlarında çocukların hak ihlalleri yaşadığını sokakta durarak, anlatarak, anlatılanları dinleyerek duyurmaya, insanların hem öğrenmesini hem de harekete geçmesini sağlamaya çalıştım, çalışıyorum.

Sonuçta her daim #GündemÇocuk ile öğrenmeye ve büyümeye devam ediyorum. Her seferinde yine ve yeni yarattığı karşılaşmalara, dayanışmaya; sunduğu özgürlüklere ve "ince şeylere" müteşekkir kalıyorum.

**Emrah Kırımsoy - İnsan Hakları Savunucusu
Gündem Çocuk Derneği Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi**

Babam Kırımlı. İstanbul doğumlu ama ailecek Kırım'dan evlerini, eşyalarını bırakıp zorunlu göç etmek zorunda kalmışlar. Yerinden edilenlerden... Bu sene aramızdan ayrılan annem ise 2. Dünya Savaşı sırasında anneannemin, Nazi Almanyası'nda çocukların toplandığı kamplara göndermekten sakladığı tek çocuk. Dedem ise savaşta Rusya'ya kaçmış ve yedi yıl sonra evine dönebilmiş. Babam ve annem, İsviçre'de tanıştıktan sonra ise evlenip en küçüğü ben olmak üzere üç kız çocukları oldu. Küssadan hisse her ikisinin de çocukluğu oldukça yorucu ve zor geçiyor. Bunlar da savaşın ve çatışmanın neler yaşattığına dair en yakın bilgim.

Ankara doğumluyum. İki buçuk sene dışında hep Ankara'da yaşadım ve muhtemelen bir süre daha buralarda olurum. Yaşamımın ilk beş yılı Konur Sokak'ta, gerisi Bahçelievler tarafında geçti. Şu anda oturduğum mahallede yaklaşık 37 yıldır oturuyorum. Küssadan hisse çok taşınmışlığım yok. Taşınmamak,

Kod İsimli Çocuklar

Gökçer Tahincioğlu - Milliyet Gazetesi / 20 Kasım 2016

Bakmayın siz çocuklarla ilgili bunca süslü söze. Bu ülkede, tarihsel olarak, sadece bu dönemde de değil, çocuklar sahipsizdir. "İdam" denilir, "hadım" denilir ama nedense istismarcılar, tecavüzcüler her dönem "kıymetlidir". Kapatılan Gündem Çocuk ve hayatlarını çocuklara vermiş çalışanları tam da bu yüzden çok "tehlikelidir". İstismarcıların peşlerinde koştuğu, üzerine duvar yıkılan, pres makinesinin altında ezilen, okulda başına lavabo düşen, elektrik akımına kapılan çocukların ve ailelerinin yanındadır çünkü...

Babaları intihar etmiş, köy yerinde kalakalmış, anneleri yeniden evlenmiş 6 kardeşten biriydi A. Henüz 13 yaşında. Annesinin evlendiği adamın kardeşi, üvey amcası yani, evlenmek istiyordu. Önce A'nın ablasını istedi ancak ablası dünyayı yıktı, evlenmedi. Üvey amca, bu kez A'ya dikti gözünü. Annesi dayanamadı kocasının baskısına, "Kızım isterse" diyebilirdi sadece. A., oyun oynuyordu, neyi isteyecekti ki? Annesi ve üvey babası bastırınca "istedi." Parmağında söz yüzüğüyle oyunlarına bir süre devam etti. Ama ablası razı değildi, şiddet gördü ama boyun eğmedi. Çıkartmayı başardı kardeşinin parmağından yüzüğü. Ama üvey amca durmaya niyetli değildi. A'yı, arkadaşlarıyla kasabaya gittiği bir gün arkadaşının kullandığı arabaya "davet etti", kız başına köye dönemezdi. A., arabaya bindi, ancak istikamet köy değildi. Bir başka köye, üvey halanın evine getirdiler kızı. Bir odaya sokuldu, üvey amca girdi ve arkadan kilitlenen kapının sesi. O gece, küçük bir kız çocuğu, kocaman bir adamın ne kadar kötüleşebileceğini görecekti.

Ablası, kardeşinin eve gelmediğini görünce jandarmaya haber verdi. Aramalardan sonra bulundu kızın yeri. Muayeneye gönderdi savcı. Kızlık zarında yırtık vardı ama bekâret bozulmamıştı. Duruşmalarda, kızın, "Benimle ilişkiye girdi" demesine rağmen neden bakire olduğu sorgulandı. Kız, her seferinde üvey amcanın "denediğini" ve "olmadığında" her seferinde dövdüğünü anlattı. Mahkeme için tüm olanlar değil, bakire olması mühimdi. "Rızasıyla" arabaya binmişti, "rızasıyla" o eve gitmişti.

Kandırıldığına dair kanıt yoktu, bekâreti de vardı, daha ne?

Üvey amcaya sadece, "cinsel istismardan" 4 yıl hapis cezası verildi, o ceza da türlü gerekçelerle indirildi.

Tutuklu kaldığı süre de vardı, tahliyesine karar verildi.

Yargıtay da indirilmiş, kuşa çevrilmiş cezayı haklı buldu, "rıza" vardı, ne tehdit, ne hile, ne cebir vardı.

Yani şu TBMM'de kabul edilen önergeye göre, zaten infaz süresi biten üvey amca, A'yla evlenirse şartla salıverme kapsamına alınan cezası ertelenecek şimdi.

Gündem Çocuk Derneği'nin takip ettiği dosyalardan biriydi kod isimli çocuğun istismar dosyası. Kapısına mühür vurulmasıyla övünülen Gündem Çocuk'un.

Bakmayın siz çocuklarla ilgili bunca süslü söze.

Bu ülkede, tarihsel olarak, sadece bu dönemde de değil, çocuklar sahipsizdir.

"İdam" denilir, "hadım" denilir ama nedense istismarcılar, tecavüzcüler her dönem "kıymetlidir".

Kapatılan Gündem Çocuk ve hayatlarını çocuklara vermiş çalışanları tam da bu yüzden çok "tehlikelidir".

İstismarcıların peşlerinde koştuğu, üzerine duvar yıkılan, pres makinesinin altında ezilen, okulda başına lavabo düşen, elektrik akımına kapılan çocukların ve ailelerinin yanındadır çünkü.

Okula kabul edilmeyen otizmlili çocuğun, okuldan atılan Roman çocuğun, söz hakkı verilmeyen çocukların yanındadır.

Gökçer Tahincioğlu - Gazeteci

Mühür vurulan kapılara rağmen yanlarındadır.

Hemen, "Ya örgütlerin savaştığı, öldürdüğü çocuklar" diye başlanır bunlar sıralandığında.

Evet, onlar için de vardır.

Zahmet edip okunursa raporları, görülecektir tüm o çocukları nasıl sarıp sarmaladığı.

Ama Cizre'de ya da bir başka kentte yaşamını yitiren çocuklar için de vardır.

Bütün günahı da zaten bundandır.

İşte o Gündem Çocuk'un yıllık raporları, açıklamaları, takip ettiği dosyalar bir zahmet okunduğunda, CMK görüşülürken kabul edilen önergenin sakıncaları da kolayca anlaşılır.

Babasının zoruyla evlendirilmiş, istismarcının yanında tutsak yaşayan kızın dramından anlaşılır.

Bu şekilde evlendirilip intihar etmiş çocuğun boşluğundan.

Evlensin diye dayak atılan, sokağa atılan kız çocuklarının gözükmeyen gözyaşlarından anlaşılır.

Akranlarının tecavüzüne uğrayıp, içlerinden biriyle evlenmek zorunda bırakılan kızların kâğıda düşen bakışlarından.

Sahiden aile zoruyla evlendirilmiş çocukların dramını mı bitiriyor, "16 Kasım 2016 tarihine kadar işlenen cinsel istismar suçunda, mağdurla failin evlenmesi durumunda hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına, hüküm verilmiş ise cezanın infazının ertelenmesine karar verilir" denilen önerge?

Başında özetleniyor zaten; "Cinsel istismar suçunda, mağdurla failin evlenmesi durumunda..."

Çocuğa cinsel istismarda bulunan ancak yakalanan, bu nedenle çok övülen "kültürün" öldürücü etkilerinden kurtulmak için evlenmek zorunda kalanların kurtarılmasıdır Türkçesi.

16 Kasım'a kadar cinsel istismar suçu işlemişler ve henüz evlenmemişler için de müjdedir.

Daha birkaç gün önce istismar ettikleri çocukla evlenmeleri halinde kurtulmaları demektir.

Ve kız 18'ine geldiğinde de kurtulamaz o evlilikten, zira boşanması, "kocasının" ceza alması anlamına gelir, bitirilemez o evlilik.

Bununla da bitmiyor şefkat.

Bu önerge, istismara yardım eden, azmettiren herkesin kurtuluşunun da belgesidir.

Ve Anayasa Mahkemesi tarafından 16 Kasım'la sınırlandırılmayıp kapsamının daha da genişletilmesi kuvvetle muhtemeldir.

"Cebir, tehdit, hile" ile işlenen istismar suçunun kapsam dışı kalması mı?

Dosyayı okuduğunuzda isyan ettiğiniz davalardaki "Rızası var, zorlama yok" kararlarına bakmak yeterlidir.

Salı günü yasanın bütünü oylayacak Meclis. Başbakan da muhalefetle görüşme talimatı verdi. Önergeyi değiştirmek, varsa gerçekten mağdur çocuklar, onlara özel düzenleme yapmak için hâlâ geç değil.

Zira çocuklar, bakın en yakınındakinin gözlerine, bütün bu tartışmaların öznesi olamayacak kadar kıymetlidir.

(20.11.2016 tarihinde, Gökçer Tahincioğlu'nun Milliyet Gazetesi'ndeki "Yüzleşme" isimli köşesinde yayınlanmıştır.)

Gündem Çocuk Tüm Bunları Yapmak Zorundaydı!

Ezgi Koman

Gündem Çocuk Derneği, Arendt'in dediği gibi çocuklarla ilgili "sahte gerçekliği sorgulamadan kabul etmemenin, onu kanıksamamanın ve duyarsız kalarak ona biat etmemenin" bir yolu oldu. Üstelik de kendine özgü hali ile... İşte bu yüzden çok sevdim onu.

2005 yılından beri "çocuklar için daha iyi bir dünya mümkün" diyerek, çocuğun insan hakları alanında çalışmalar yürüttü Gündem Çocuk. Sonra 22 Kasım 2016 tarihinde, sabaha karşı yayımlanan bir KHK ile kapatıldı. Bu kapatılma Türkiye'de son bir yıldır artan, derinleşen, fütursuzlaşan; gazetecilere, akademisyenlere, siyasetçilere, insan hakları örgütlerine ve savunucularına yönelik baskılardan ayrı değil şüphesiz.

11 yıl boyunca çocukların yaşadıkları hak ihlallerine; failine bakmadan ve çocuklar arasında hiçbir ayırım yapmadan sessiz kalmadı; çocuklar için yükselecek sesi çoğaltmaya çalıştı.

11 yıl boyunca çocukların yaşadıkları ihlalleri görünür kılarak, başta devlet olmak üzere tüm yükümlülük sahiplerine yükümlülüklerini hatırlatıp, bu yükümlülükleri yerine getirmeleri için çağrıda bulundu.

11 yıl boyunca çocuklar için adaletin, adaletsizliklerin olduğu yerlerden yükseleceğini bildiğinden gücü yettiği kadar buralarda adalet mücadelesi verdi. Davalar açtı, dava açanları yalnız bırakmadı. Failler bulunsun, cezasız kalmaması diyerek hak ihlallerinin takipçisi oldu... Bu ihlaller konusunda kamuoyu oluşturmaya çalıştı. Hak ihlaline uğrayan çocukları ve yakınlarını güçlendirmek için dayanışma gösterdi.

11 yıl boyunca her yerde, her koşulda çocukların durumunu izlemeye çalıştı. Raporlar hazırladı,

**Ezgi Koman - İnsan Hakları Savunucusu
Gündem Çocuk Derneği Kurucu YK Üyesi**

politika önerileri sundu... "Bir çocuğun ölümünün, yalnızca bir çocuğun ölümü olmadığını" bildiğinden, yaşamını kaybeden çocukları unutmadi, unutturmamaya çalıştı.

Zaman zaman ebeveynler, zaman zaman eğitimciler, zaman zaman kolluk güçleri, zaman zaman medya olmak üzere çocukların haklarını ihlal eden her kimse onlara karşı çocukların yanında durdu. Yetişkinlerin çocuklar üzerinde hakları değil sorumlulukları olduğunu bıkmadan tekrar etti.

Çocukların yaşadıklarını, düşündüklerini, hissettiklerini, taleplerini, beklentilerini, seslerini bizzat onların ağzından her fırsatta duyurmaya

çalıştı, seslerini yükseltecek araçlar üretmeye uğraştı... Bu araçları onlarla buluşturdu.

11 yıl boyunca çocuklarla birlikte barış içerisinde yaşama inandı, bunu savundu. Çocukların barış içerisinde yaşamasının önünde engel olan herkese karşı, savaşa ve şiddete karşı barışı örgütlemeye çabaladı. Bunun için işbirlikleri yaptı, dayanışma gösterdi.

11 yıl boyunca çocuklardan, ailelerinden, insan hakları örgütlerinden, birlikte yol yürüdüğü kuruluşlardan, kişilerden, medyadan pek çok şey öğrendi, öğrendiği her şeyi biriktirdi.

Başka ne yapabiliirdi bilmiyorum... Tüm bunları yapmak "zorundaydı"... Gündem Çocuk Arendt'in dediği gibi çocuklarla ilgili "sahte gerçekliği sorgulamadan kabul etmemenin, onu kanıksamamanın ve duyarsız kalarak ona biat etmemenin" bir yolu oldu. Üstelik de kendine özgü hali ile... İşte bu yüzden çok sevdim onu.

Dolayısıyla sabaha çıkan bir KHK elimizdeki en sevdiğimiz yolu aliverdiğini varsın sansın... Ne öğrendiklerimizi, ne biriktirdiklerimizi, ne de çocuklar için daha iyi bir dünyanın mümkün olduğuna dair bilgimizi ele geçiremeyeceğinden, biat edeceğimizi sanmasın...

Öyle ya da böyle... Yola devam... Yağmur'un da dediği gibi "çocukluk inadımız" mı tuttu ne?!

Bir Yargısız İnfaz Sonucu, Gündem Çocuk...

Hüsnü Öndül

Bir yargısız infaz sonucu, Gündem Çocuk, hayatımızdan çıktı, gitti... Son sözlerini işittik. Çağrıydı aslında:

"677 sy. KHK ile Gündem Çocuk Derneği de kapatılmıştır. Öyle ya da böyle, biz biliyoruz, çocuklar için daha iyi bir dünya mümkün! Yola devam!"

2005 yılından beri çocukların insan hakları için çalışıyorlardı. Maruz kaldıkları muamele haksız ve acımasızdı. Vedaları acı oldu...

İnsan hakları savunucusu, bireysel olarak ya da başkalarıyla birlikte insan haklarını korumak ve geliştirmek için çalışan kişilere verilen bir addır. Gündem Çocuk çok değerli emekleriyle hak savunucularının yarattığı bir oluşumdur.

Hükümet topuk selamı verdiği militarizmin talebi doğrultusunda gereğini yapmıştır. Militarizm sivil toplumu izlemekte, rapor etmekte ve hükümetten ricada bulunmaktadır. Sivil otorite gönüllü olarak bu ricaları yerine getirmektedir. Bütün bir Cumhuriyet tarihi boyunca olduğu gibi...

Dolayısıyla mesele çok nettir. Demokrasilerde sivil otoritenin üstünlüğü kabul edilir. Fakat bir sorun var, gözden kaçmasın: Sivil otorite militaristleşmişse, ihlallerde suç ortağı haline gelmişse, ne yapacağız?

Gündem Çocuk'tan hak savunucusu arkadaşlarımız, askerin, polis, hükümetin sorumlu olduğu ihlalleri rapor ediyorlardı. Yargısız infaza maruz kaldılar. Yürütme gücü, yargı yerine geçerek, "terör" dedi,

Hüsnü Öndül - İnsan Hakları Savunucusu

hukuk literatüründe olmayan uyduruk "iltisak" dedi, "irtibat" dedi, şahitsiz, delilsiz, yargısız, infaz etti Gündem Çocuk Derneği'ni... Acımasızca...

Tam da Gündem Çocuk konuşulurken, Gündem Çocuk'un çalıştığı çocuğun insan hakları sorununun başka boyutu gündeme geldi: Çocukların cinsel istismarı, tecavüz suçu ve bunun affının gündeme gelmesini kastediyorum.

Açıklamalar vahim ve temel bir mesele ile ilgili. İşin kriminal boyutu elbette çok önemli ama ideolojik boyut ve elbette insan hakları boyutu temeldir Efendim, dediler ki "kültürümüzde var!" Dini referanslardan bahsedenler de oldu, açık ya da ima ile... Halbuki bu mesele dinle, kültürle yaklaşılabilecek

bir mesele değil. Mesele 3 bin mahpusun affı meselesinin ötesinde, temel bir konuda yol ayrımı konusudur. İnsan haklarının evrenselliği ile ilgili ve laiklikle ilgili bir mesele.

Evrensellik - görelilik meselesinde "bizim kültürümüzde var" anlayışı göreliliği gündeme getiriyor. Şöyle demek lazım: Birden(1) 18'e kadar ya da 18'den bire(1) kadar sayarsın, bu aralık, çocuktur. Kutuplarda da böyledir, 1-18 aralığı, sağda da solda da böyledir.

Bu somuttur ve bilim ile alakalıdır. Din ile kültür ile alakalı bir konu değildir. Laiklik dediğimiz konu din ve devlet işlerinin ayrılması değil, hukuk normunun din ve kültüre göre oluşturulmaması konusudur.

Peki neye göre oluşmalı hukuk normu? Cevap verelim: İnsan haklarına göre... Laiklik budur. Çocuğa tecavüz yasası değişikliği işte bu "kültürümüzde var" diyenlerin ideolojik saldırısıdır. Kriminal değil, ideolojik bir saldırıdır. Haklarımızın ve özgürlüklerimizin güvencesi olacak ve devlet - toplum düzenini düzenleyecek olan hukuk kurallarının neye dayanması gerektiği ile ilgili bir konudur.

Hukuk normu neye dayanmalı? Dine-kültüre mi? Ya da başka bir şekilde soralım soruyu: Dinsel/kültürel normlar mı hukuk normlarının yerini almalı?

Tekrar soralım kendimize: Hukuk normu neye dayanmalı? Dine, inanca, kültüre mi, yoksa din ve inancı, kültürü de güvence altına alacak olan insan haklarına mı?

Gündem Çocuk Kapatıldı, Davalar Sahipsiz Kaldı!

Umay Aktaş Salman - 23 Kasım 2016 / Al Jazeera

Çocuk haklarıyla ilgili çalışmalar yapan Gündem Çocuk Derneği KHK ile kapatılınca derneğin açtığı ve müdahil olduğu davalar da sıkıntıya girdi. Dernek kapatıldığı ve tüzel kişiliği kalmadığı için, açtığı davaların 'taraf yokluğu' nedeniyle düşme ihtimali var. Müdahil olduğu davaları ise artık izleyemeyecek.

Dernek, okullarda ihmaller nedeniyle yaşanan kazaları önlemek için okul güvenliğiyle ilgili de proje yürütüyordu.

Resmi Gazete'de 22 Kasım'da yayımlanan Kanun Hükmünde Kararname ile 375 dernek kapatıldı. Kapatılma gerekçesi olarak derneklerin "Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olduğu" belirtildi. Kapatılan dernekler arasında geçtiğimiz hafta faaliyetleri durdurulan Gündem Çocuk Derneği de vardı. Bu derneğin 'terör örgütlerine' ne gibi bir aidiyeti, iltisakı veya irtibatı olduğuna veya milli güvenliğe karşı nasıl bir faaliyette bulunduğu dair resmi makamlardan herhangi bir açıklama yapılmadı.

Derneğin takip ettiği ya da müdahil olduğu en önemli davalardan biri 18 yaş altındaki çocukların evlendirilmesini önleyebilecek, emsal olabilecek nitelikteydi. Dernek, bu davaya ihbarların, ihlallerin izini sürerek ulaştı ve çocuk evliliklerinin önlenmesi için çok önemli bir adım attı. O dava ve derneğin takip ettiği önemli davaları, bundan sonraki seyrini Gündem Çocuk Derneği Avukatı Şahin Antakyaloğlu ile konuştuk.

Çocuk evlilikleri için bu dava çok önemliydi

Akrabalarının cinsel istismarına uğrayan ve sonrasında çocuğu olan 16 yaşındaki kızın istismarcısıyla evlenebilmesi için ailesi 'erken evliliğe izin' davası açtı. Ankara'da görülen davaya Gündem Çocuk Derneği de müdahil oldu.

Dernek müdahil olabilmek için çocuk haklarıyla ilgili bir ilki hayata geçirdi. "Topluluk Davası" açtı. Dernekler temsil ettikleri kesimin menfaatlerini korumak için veya gelecekteki haklarının ihlalini önlemek için dava açabiliyor, buna da topluluk davası deniyor. Gündem Çocuk da bu şekilde yola koyuldu. Hem ailenin açtığı davanın reddini hem de Türk Medeni Kanunu'nun 124. ve 128. maddesinin iptalini istedi. Çünkü Türk Medeni Kanunu'nun 124 ve 128. Maddesine göre 16 yaşını dolduran çocuklar olağanüstü bir durum varsa mahkeme izniyle evlendirilebiliyor. Çocuğun yasal temsilcisi haklı olmaksızın izin vermezse de hakim bu izni verebiliyor. Çocuklar hastaneye sevk edilerek bir doktor raporu alınıp evliliğin farkında olup olmadığıyla ilgili sorular sorulup evlenebilir raporu veriliyor. Dernek çocuk yaşta evliliklerin Anayasa ve Uluslararası sözleşmelere aykırı olduğunu belirtti.

Davaya bakan 10. Aile Mahkemesi Nisan ayında verdiği kararda talebi haklı bularak Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulundu. Anayasa Mahkemesi dosyayı mahkemeye iade etti. Ankara 10. Aile Mahkemesi yeni duruşma günü verecekti ve karar verilmesi bekleniyordu. Avukat Antakyaloğlu "Dernek kapatıldığı ve tüzel kişiliği kalmadığı için, dava taraf yokluğundan düşebilir" diyor.

Yunus Eser Davası

İşitme engelli Yunus Eser 13 yaşındaydı. Yatılı olarak Kocaeli Gazanfer Bilge İşitme Engelliler Okulu'nda okuyordu. 2 Ekim 2012'de okul bahçesinde arkadaşlarıyla futbol oynuyordu. Top yan tarafta bulunan YURT KUR'a ait öğrenci yurdu bahçesine kaçtı. Eser, korkuluklara tırmanarak yan bahçeye geçmek istedi korkuluklardan inerken yurdun bahçesinde bulunan elektrik direğine tutundu açıkta bırakılan kablolarla değdiği için akıma kapılarak hayatını kaybetti. Eser'in ailesi okul müdüründen, nöbetçi öğretmenden, yurt müdüründen ve sorumlu elektrik teknisyeninden

Şahin Antakyaloğlu - Avukat Gündem Çocuk Derneği Yönetim Kurulu Üyesi

şikayetçi oldu. Ancak okul müdürü ve nöbetçi öğretmen hakkında yapılan soruşturma talebi reddedildi. Teknisyenle yurt müdürü hakkında açılan davaya Gündem Çocuk Derneği de müdahil oldu. Karamürsel 3. Asliye Caze Mahkemesi'nde görülen davada teknisyen ve yurt müdürüne 3'er yıl 6'şar aylık hapis cezası verildi. Bu ceza iyi halden 21 bin 200'er lira para cezasına çevrildi. O da 24 taksite bağlandı. Gündem Çocuk Derneği kararı temyiz etmişti. Antakyaloğlu "Dernek kapatıldığı için davayı takip edemeyeceğiz."

Sorumlulara soruşturma bile açılmazken dava açtırdı

Dernek Yunus Eser ile ilgili ayrı bir dava açılmasını da sağlamıştı. Bilirkişi raporu, yurt müdürü ve elektrik teknisyenine açılan davada nöbetçi iki öğretmenin de nöbet kurallarına uymayarak, çocuğu gözetim altında tutamadıklarına da atıfta bulunmuştu. Daha önce bu öğretmenler hakkında soruşturma talebi reddedilmişti. Bu kez dava açıldı. Bu açılan davada dernek müdahil değil. Ancak buradan yakın zamanda çıkması beklenen kararın okullarda yaşanan kazalarda öğretmenlerin ihmaliyle ilgili emsal değeri taşıyabilecek nitelikte olması bekleniyor.

Çocuk işçi Ahmet Yıldız Davası

Ahmet Yıldız, 14 Mart 2013 günü Adana'da ruhsatsız plastik fabrikasında pres makinesine sıkışarak hayatını kaybetti. Makine daha hızlı çalışsın diye güvenlik sensörü kapatılmıştı. Adana 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava başladı. Bilirkişi raporunda işveren yüzde 100 kusurlu bulundu. İkinci duruşmada Yıldız'ın anne ve babası maddi, manevi zararlarının karşılandığını söyleyerek tüm şikayetlerinden vazgeçti. Mahkeme, işveren Ali Koç'u tutuksuz yargılanmaya devam etti. Gündem Çocuk davaya müdahil olmak istedi ancak mahkeme kabul edilmedi. Dernek müdahil olmasa da davaları takip ediyor ve kamuoyuna duyurmaya çalışıyordu. Dava, 9 Ekim 2013'te sonuçlandı. İşveren Koç, taksirle ölüme sebep

vermekten 5 yıl hapis cezasına çarptırıldı, iyi halden ceza 4 yıl 2 aya indirildi. Ardından bu ceza da 30 bin TL adli para cezasına çevrildi. Yargıtay kararı onarken derneğin müdahilliğini reddetti ama cezasızlık tespiti yaparak "hapis cezası verilmeliydi" dedi. Çocuğun anne ve babası da davadan çekildiği için yasal temsilcisi kalmamıştı. Aleyhte temyiz olmayınca Yargıtay kararı onadı. Gündem Çocuk, bu kez hem çocuğun yargı sürecinde yasal temsilcisinin olmaması hem de cezasızlık olduğu için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Antakyaloğlu "Bu başvuru da sonuçlanmayacak" diyor.

Lütfullah Tacik Davası

Afganistanlı Lütfullah Tacik, 16 Mayıs 2014'te Iğdır'ın Aralık ilçesinde jandarmanın yaptığı operasyon sırasında yakalanmıştı. Van Emniyeti Yabancılar Şubesi'ne bağlı Geri Gönderme Merkezi'nde polis Serdar Oran'ın, Tacik'i 'yaşını yanlış söylediği' gerekçesiyle dövdüğü iddia edilmişti. Tacik beyin kanaması geçirecek hayatını kaybetmişti. Davası Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülüyor. Gündem Çocuk davaya müdahil değil ama bu davayı da yakından takip ediyor. Emniyetteki kamera görüntülerinin silindiği iddiası var. Kamera'nın yüksek voltaj nedeniyle çalışmadığı savunuluyor. Davada son olarak kamera ile ilgili bilirkişi raporu istenmişti.

"Dernek olmasa aileler şikayetçi olmayacaktı"

Derneğin Avukatı Antakyaloğlu dernek üyelerinin çocuk haklarını savunmaktan vazgeçmeyeceğini ancak kamu yararının zarar gördüğünü söylüyor: "Mağdurlar, aileler cesaret alıyor, derneğin bilgi ve tecrübesine güveniyordu. Davalarda ilk duruşmalar kalabalık oluyor, sonra salonlar boşalıyor. Dernek davaları sonuna kadar takip ediyor, duyuruyor, mahkemelere, kurumlara yardımcı oluyor, ihlalleri raporluyordu. Türkiye için, çocuk adaleti için bir kazanımdır bu. Gündem Çocuk olmasa bazı ihlallerde belki de aileler şikayetçi olmayacaktı. Davalar sadece o davanın mağduru için değil tüm çocukların yararı için önemli."

11 yıldır çocuk haklarıyla ilgili çalışmalar yapan Gündem Çocuk Derneği, çocuk haklarını ve hak ihlallerini görünür kılmak için yıllardır çeşitli projeler yürütüyor. Dernek ayrıca okullardaki ihmaller nedeniyle kazalarda hayatını kaybeden çocukların, cinsel istismara mâruz kalan çocukların davalarını da takip ediyor.

Benim 'Gündem Çocuk'um...

Ayşegül Çelik

Gündem Çocuk'ta, çok eski, çok yakın arkadaşlarım var. Benim Gündem Çocuk'um, arkadaşlarımla hikâyemdir aslında... Onları aradığımda pek bulamamaya alışmıştım. Genellikle bir otobüse dolmuş bir yere gidiyor olurlardı. Bazen Marmara'ya, bazen Güneye... Ama en çok Doğu'ya, Güneydoğu'ya...

Oraya vardıklarında ya aileleri yok edilmiş ya evleri yakılmış ya kendileri bir duvarın altında kalmış çocuklarla buluşur, başka bir zamanın içine düşerlerdi. Klasik saha çalışması, raporlar vs. değildi yaptıkları. Mesela çocuklara radyo kurdular, mesela cezaevinde okumalar yaptılar, mesela soğuşun altında gece ateşleri yakıp onları ısıttılar, ellerine dokundular. Mesela sevdiler onları. Hiç klasik değil.

Bu işin görünen kısmı. Daha toplantılar, kâğıt kürek işleri, onaylar, izinler var. Sonra devlet... Hukuk, asayiş, mahkeme, su faturası yatırmak, harç ödemek var. Cepte para kalmayınca bilmem nerden nereye yürümek.

Gündem Çocuk arkadaşlarım, bunlardan kalan vakitlerde şenlikler, toplantılar, buluşmalar düzenler, her işin arasına bir 'çocuk' lafı eklerlerdi. "Derneğin adı da cuk oturdu" diye homurdandığım günleri hatırlıyorum.

Şimdi... Arkadaşlarımızın büyük emeklerle, evden çocuktan, eşten dosttan çalınan zamanlarla ilmek ilmek kurup var ettikleri Gündem Çocuk'un, kumdan kaleler gibi yıkılmaya çalışıldığı günlere geldik. Yapılanlar için çok ama çok üzgünüz, bu ayrı. Fakat bana sorarsanız Gündem Çocuk, hiçbir şey kaybetmedi. Sadece eskisinden de fazla zora girdi ve bu zorluklar kâğıt üstünde yazılı hale geldi, o kadar.

Gündem Çocuk'un geçirdiği bu süreçte kaybettiği tek şey legallığı olabilir, o da.. Zaten baştan hükümsüzdür bu zamanda.

Üç Öğrenci, İki Öğretmen, Bir Mahalle ve Gündem Çocuk

Zeynep Alica – Fahri Aksırt

Bu bir güzel hikâyeydi. Her birimizin hayatında unutulmayacak günler bütünü. Gecekondu mahallesinden devasa apartmanlarla dolu bir garip diyara dönüşen Çiğdemtepe'nin tanıkları ve o tanıklıkları çeşitli yollarla kayda dökme fikrine destek veren Gündem Çocuk. Evet Gündem Çocuk bu tanıklık macerasının diline dokundu, öğrencilerimize kısa film yapma cesareti verdi.

Giderek hızlanan bir kentsel dönüşüm bölgesinin ortasında bir okul düşünün. Hatırlarsınız belki eski sayılardan. O bildik okul halinden çıkıp yeni dil arayan bir grup insandık. Yaşanan dönüşümü fotoğraflama gayesiyle yola çıktık. Dirayetli, her buluşmaya bizden önce gelen öğrencilerimizle ortak bir dil bulmaya çalışırken yolumuz önce Solfasol'le, hemen aynı zamanda Gündem Çocuk ile kesişti.

Ortak dil bulma derdimizin kökeninde dilimize çok yerleşmiş olduğunu bildiğimiz hiyerarşiyi nasıl aşabiliriz, nasıl ortaklaşabiliriz sorusu vardı. Freire'ye selamla öğrenen ve öğreten arasındaki hiyerarşik ilişkiyi okul sınırları içindeyken aşmak sanırım Kaf Dağı'nı aşma çabasına benziyor. Alışkanlıklarımızın rahatından uzaklaşmak kolay değildir hiçbir zaman, değil mi?

Bu bir güzel hikâyeydi. Her birimizin hayatında unutulmayacak günler bütünü. Gecekondu mahallesinden devasa apartmanlarla dolu bir garip diyara dönüşen Çiğdemtepe'nin tanıkları ve o tanıklıkları çeşitli yollarla kayda dökme fikrine destek veren Gündem Çocuk. Evet Gündem Çocuk bu tanıklık macerasının diline dokundu, öğrencilerimize kısa film yapma cesareti verdi.

Ezgi, Emrah ve Tanju çıkıp okulumuza geldiler ilk davetimizde.

Çocuklarla yaptıkları gazete çalışması ve diğer örnekleri paylaştılar. Ankara'ya kar düştüğünde sisler içinde kaybolan okulumuzun karşısına düşen mahalleleri birlikte gezdik. Sonra bir baktık fikri sorulduğunda kafasını önüne eğen öğrencilerimiz gözlerinde ışıkla mahallelerini anlatıyorlar sorulara. Kısa filmi çektik, yorulmadılar, sızlanmadılar, keyif aldılar. Kurgumuzu Gündem Çocuk'un her türlü desteğiyle tamamladık, ilk sunumumuzu da Gündem Çocuk'ta yaptık.

O aradığımız dilin kelimeleri karşımızdaki her kimse onun evreninde saklıymış. Bunu Gündem Çocuk'tan gelen dostlarımızın özeninden gözledik. Birlikte eyledik.

Özlediğimiz okulları; öğrencilerimiz için hep istediğimiz güvenli, eşitlikçi, kamusal, özgürlükçü eğitim içeriğini talep eden bir dernek Gündem Çocuk. Sağ olsunlar. Hep olsunlar. Onların çocuk inadı bizi yanıltmaz, kâbus geçecek, onlar hep olacaklar.

Gündem Çocuk, Gündem İyilik Güzellik

Aylin Günkaya - Öğrenci / Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü

"Dayanışma, bağ kurmak, eşitler ilişkisi, daha iyi bir dünya..."

Çokça insan gibi benim de hayatıma dokunan Gündem Çocuk'u düşününce sağlam bina temeli misali aklıma gelenlerden bir demet. Dernek hakkında yazarken bile yüzümde oluşan tebessüm için hepsine ne kadar iyi dilek dileysem az.

Benim minik öyküm şöyle: Hacettepe'de Emrah Kırımsoy'dan Gençlerle Sosyal Hizmet dersini almış; kendisiyle olsun, bahsettiği içeriklerle olsun şahit olduğum güzellikler sonucu "Stajımı onun yanında, Gündem Çocuk'ta yapmalıyım" demiştim. Sonunda isteğime kavuştum ve çok farklı ve tatlı bir deneyimim oldu.

Tatlı ve farklıydı çünkü edindiğimiz bilgi ve becerilerle birlikte; en buruk anlarda bile iyi hissettiren, ayırmacılığın hiçbir şeklini yaşatmayan, isimleri ile ve senli benli hitap edilebilen, "Yaşasın!:" şeklinde iletişimleri olan insanların olduğu bir yerdi:) Üstelik kedi korkumu yenmeme de vesile olmuştu derneğimiz. Ofisteki kedilerimiz Edi ve Büdü'den ilk başta korkan ben, sonraları onları nasıl sevmeye, mıncırmaya başlamıştım.

Hayatımın en anlamlı günlerinden olan Yaşama Hakkı Raporunu sunduğumuz konferans

günü unutabilir miyim? <https://www.evrensel.net/haber/278457/2015te-en-az-875-cocuk-onlenebilir-sebeplerden-oldu-Raporumuzda-yer-verdigimiz-o-yuzlerce-yasamini-yitirmis-cocuklardan-kiminin-aileleri-o-koscoca-mucadeleci-yurekleri-ile-birlikte-konferansimiza-gelmisti-ve-yine-gormustuk-ki-Dayanisma-candi!>

"Bizim en büyük zenginliğimiz biriktirdiğimiz insanlar" diyen Emrah'ı, Ezgi'yi, Esin'i, Mehmet Onur Yılmaz'ı, Yeşim'i, Deniz'i, staj arkadaşlarım Serhat ve Hamit'i ve tüm üyelerini sevgiyle anıyorum.

Her zaman Umberto Eco'dan aldıkları "Sistemin tek kalbi yok" sözündeki umutla devam ettikleri mücadele iyi ki var.

Eksik olmayın...

"Çocukluk inadımız tuttu bir kere! O amblemi çizmeye devam edeceğiz"

Birgün Gazetesi'nden Zeynep Yüncüler Gündem Çocuk Derneği'nin ilk -18 Medya grubu üyelerinden Yağmur Güvenç ile görüştü... Yağmur Güvenç 22 yaşında genç bir kadın, hazırladığı bir proje sayesinde Sanat ve Kültür Yönetimi bölümünü burslu okuyan bir öğrenci. Daha 12 yaşındayken, Meclis kürsüsüne çıkarak çocuk politikalarına dair bir konuşma yapmış, "İçi su dolu bir sürü küçük küçük şişeler alın farklı ülkelerin farklı markalarından, bir kaba hepsini dökün, şimdi ayırt edin bakalım hangisi hangi şişenin suyu...Yani, dini, dili, ırkı ne olursa olsun her çocuğun özü aynıdır. Bulunduğu duruma bakmazsak hiçbirini ayırt edemeyiz. Şu çocuk siyah, şu çocuk beyaz, şu çocuğun dersleri kötü, şu çocuğun dersleri iyi diye ayırm yapamayız...." demiş. Gündem Çocuk'u bir de Yağmur'dan dinleyin!

Yağmur 12 yaşındayken Ankara'da bir gazetenin tozlu arşivlerini de kurcalamış. O gazete BirGün gazetesi, arşivler ise Hrant Dink'in yazıları... Yazmayı ve araştırma yapmayı genç yaşında uğraş edinen Yağmur'un belgesel projeleri de varmış; küresel ısınmaya ve çocukken yaşadığı kent olan Ankara'nın terzilerine merak salmış. Belgesel yapma heveslerini de gerçekleştirmiş...

Nasıl mı? Yağmur 12 yaşında, birkaç gün önce faaliyetleri durdurulan Gündem Çocuk Derneği ile tanışmış. Gündem Çocuk, Yağmur'a Meclis'te çocuk haklarını savunma fırsatını vermiş, gazetecilik hevesi için BirGün'de staj ayarlamış, belgesel hevesleri için ise bir kamera vermiş...

"Sadece insan olmak gerekir"

Yağmur, tüm bu bilgileri Gündem Çocuk kapatıldıktan sonra sosyal medyadan yazmış. Biz de ardından kendisiyle konuştuk. Yağmur, hayallerini gerçekleştirdiği derneğin kapatılmasına duyduğu öfkeyi ve 12 yaşında staj yaptığı BirGün gazetesine röportaj vermenin mutluluğunu dile getirdi. Yağmur'a dernek kapatıldığında ilk ne hissettiğini sordüğümüzde, "sınır ihlali, siyasi taciz öfke, güzel anılarım" dedi.

Yağmur şöyle devam etti: "Gündem Çocuk, bir insan olarak çocuğun özgürleşmesi için çalışmalar yapıyor. Özgür olmak değil, özgürleşmeyi sağlamak. Siyasi özgürleşme değil, kişisel özgürleşme. Bence çocuğu salt siyasi özne yapmadan, varoluşunu destekleyerek politik alanın kapalı kapılarından içeri davet etti. Çocuğun insan olduğunu hatırlatmak ve çocuğu görünür kılmak için uğraştı. Hiçbir şey devletin onu gördüğü gözden ibaret olmadığı için Gündem Çocuk'un faaliyetlerinin durdurulması hem çok gülünç hem de çok üzücü. Sınırlı imkânlarla sınırsız bir alan sunan Gündem Çocuk'a yapılan

haksızlığın tersine, bu derneğin daha çok desteklenmesi gerekir. Bu gerçeği görebilmek için ileri derecede demokratik olmak gerekmez. Sosyal bir devlet anlayışı gerekmez. Demokrasi savaştığı olmak gerekmez. İyi bir insan olmak bile gerekmez. Sadece insan olmak gerekir."

"Her şey Gündem Çocuk'un mirası"

Gündem Çocuk için, "Hayallerimi gerçekleştirmekten ziyade hayallerimin olmasını sağladı" diyen Yağmur, o süreci şöyle anlattı:

"12 yaşındayken diğer arkadaşlarımla birlikte kamplar düzenlemiştik, gazetecilerle tanışmıştık, 'eksionsekiz' gazetesinin ilk sayısını çıkarırken yazı fontlarını bile biz belirlemiştik. Haber nasıl yazılır öğrenirken, sadece haber yapmayı öğrenmiyordum. Kağıtla kalem bir araya geldiğinde farklı düşünebildiğim farkındalığına varıyordum. Eğitilmesi gereken çocuklar değil yetişkinlerdir. Yetişkinler eğitilir, çocuklar öğrenir. Eğitilmemiş yetişkinliğin yol açtığı zulüm lanet okumama neden oluyor. Şu an 22 yaşındayım, Bilgi Üniversitesi'nde Sanat ve Kültür bölümünde okuyorum. Üniversiteden yazdığım bir proje yazısı sayesinde burs almıştım. Biliyorum ki, o proje de Gündem Çocuk'un dolaylı olarak bana bıraktığı miraslardan biri. Ayrıca FLAP mag isimi bir kültür sanat dergisinde çalışıyorum.

Görüyorum ki bu da sözünü ettiğim mirasa dahil. Şimdi o mührün küçüklüğünün, geçiciliğinin ve büyük gereksizliğinin farkında mısınız? Hâlâ 12 yaşında gibi konuşuyorum, düşünüyorum. Gündem Çocuk'un ambleminde bir çocuk elinin sınırlarıyla oluşan kuşu görüyoruz. Hayatın kabuk bağladığı değil, bu denli incelebildiği dünyayı istiyorum. Çocukluk inadımız tuttu, o amblemi çizmeye devam edeceğiz."

"[...] Ve lir kuşu müziğini çalıyor ve çocuk şarkı söylüyor ve öğretmen bağırıyor: Soytarlığınız bitti mi artık! Ama sınıftaki bütün çocuklar müziği dinliyor ve sınıfın duvarları yavaşça yıkılıyor. Ve camlar yeniden kuma dönüyor mürekkep suya sıralar ağaca tebeşir sarp kayaya tüy-kalem yeniden kuş oluyor."

Jacques Prévert

"Henüz büyümemiştim ama varolabilmek için büyümek gerekmediğini anlamıştım"

"Ben Gündem Çocuk derneği sayesinde çocukken kendime bir ifade alanı bulmuştum. Gazeteci olmuştum. Mecliste çocuk politikalarına dair konuşma yapmıştım. Yazı yazmıştım. Haber yapmıştım. Birgün gazetesinde bir günlük staj yapmıştım 12 yaşındayken, Gündem Çocuk bağlantıyı sağlamıştı. Arşiv odalarında Hrant Dink'in yazılarına rastlamıştım Birgün'ün. Belgesel projelerim vardı, küresel ısınmayla ve Ankara'nın terzileriyle alakalı; gerçekleştiremedim ama heveslendiğimde aylarca Gündem Çocuk'un kamerasını ödünç alabilmişim. Canlı yayına çıkmıştım 23 Nisan'da. Henüz büyümemiştim ama varolabilmek için büyümek gerekmediğini anlamıştım. Şimdi birileri geldi ve faaliyetleri durdurdu. Hangi faaliyetler? Sayesinde özgürleştiğim faaliyetleri. Özgürleştiğim başlangıcımı sona erdirmeye niyetlilere lanet olsun, hiç çocuk olmamışlara lanet olsun. Saçtığınız korkunun benim çocukluğumdan büyük olduğuna inanmadığım için lanetinizin geleceğini biliyorum."

Kilitli Kapılar, Aladağ ve Gündem Çocuk

Mehmet Onur Yılmaz

“Aladağ’daki yangın haber bültenlerine düştüğü andan itibaren tüm ekranlara üşüşen kravatlı tellallar, yangına nasıl da “başarıyla müdahale edildiğini” anlatmaya koyuldu. “Aladağ’ın itfaiye bakımından ne kadar zengin ve şanslı bir bölge” olduğunu da onlardan öğrendik. “Neyse ki belediyenin yanı sıra Orman Bölge Müdürlüğü’nün itfaiye araçları da yangına müdahale etmişler”di. Bu tellalları dinleyenler, 3 katlı binadaki herkesin kurtarıldığını müjdelediklerini düşünürdü. Oysa o yangın en küçüğü 6 yaşında olan 11’i çocuk 12 kişiyi aramızdan aldı, geriye kalanların tamamı yaralı. Bu tellallar ekranlarda bizim beynimizi yerken Aladağ’a ulaşan, kasksız ve oksijen maskesiz itfaiyenin yanı sıra itfaiyenin en az 10 katı sayıda ve tam teçhizatlı çevik kuvvet vardı. Aladağlılar TOMA ile 29 Kasım 2016’da tanıştı.

Sistemin kara bekçileri o gece de iş başındaydı. Çocukların o binadan çıkamaması için gerekli her önlemi itina ile almışlardı. Sistemin kara bekçileri çocuklara kendi yaşamlarını kurtarmak için en ufak bir şans vermediler. Onların işi bu. Memleketin dört bir yanında vurdumduymazlıklarını kuşanmış dolanırlar. Okullarda, iş yerlerinde, hastanelerde, evlerdedirler. Dillerinden büyük laflar eksik olmaz, böbürlenmekte ustadırlar ama iş insan hayatına gelince onları sadece cenazelerde elleri kulaklarında görürsünüz. Korumak, gözetmek değil ardından cenaze namazı kılmak, hamasi ya da duygusal nutuklar atmaktır işleri. Görev tamamdır!

Oysa ki, kızlar kaçmasın diye kilitlenmiş olan yangın çıkışı kapıları açık olabilirdi. Kaçmaları ölmelerine yeğ tutulabilirdi. 4 adet yangın çıkışı kapısı için tanesine fazladan 400 TL ödenip dışarıdan açılmayan içeriden ise iter itmez açılan yangın kapısı alınabilirdi. 25 TL değerindeki kaçak akım rölesi 11 çocuğun yaşamı için çok görülmeyebilirdi. Ya da daha basiti, yurdun kapısı çocukların üstlerine kilitlenip gidilmemiş olabilirdi. Yangınla birlikte anında kesilen elektriklerin karanlığında çocukları en güvenli çıkışa yönlendirecek acil çıkış aydınlatmaları ve yönlendirme tabelalarının tanesi 34 TL’den 20 tane alınıp monte edilmiş olabilirdi. İlla halı döşenmesi gerekiyorsa yurdun her yanına, kaplanmış halıların metrekaresine 14 TL daha fazla ödeyip yangından alev almayanından döşenebilirdi. Çocukların üzerine çöken çatıya inşa edilirken 3-5 bin lira fazla harcansa en az bir saat daha çökmeyebilir, çocukların kaçışına imkan tanırırdı. O çocuklar en az on değişik şekilde ölmeyebilirdi. Bunlar gibi önlemlerden sadece birisi bile alınmış olsaydı çocuklar ölmeyebilirdi. Ama ölmeleri için yapılabilecek her şey yapıldı; hiçbir şey yapılmadı!

Bilmeyenler için bir bilgi notu! Oyunun bundan sonraki perdesi ise şöyle oynanacak: Sistemin kara bekçileri çocuklarını kaybeden ailelerin çevresini yavaşça saracak. Tevekkül tavsiye edecekler, devletten, cemaatten davacı olunmaz deyip yüksek yüksek yerlerden selamlar getirecekler. Direnenlere aba altından sopa gösterip işle güçle tehdit edecekler. Çocuğunun ateşi içine düşmüş olan anneler, babalar, kardeşler önce direnecekler ama yalnızlıkları ile baş başa sistemin kara bekçilerinin karşısında kalıverince yavaşça acılarını içlerine gömüp mücadelenin bir yerinde vazgeçecekler, vazgeçirilecekler. Adalet taleplerini öte dünyaya havale edip çocuklarının hesabını soramamış olmanın acısıyla yavaş yavaş ölecekler.

Gündem Çocuk Derneği kapatılmadan önce pek çok aileye adalet mücadelesinde destek oluyordu. Onlar gibi çocuklarını kaybeden ailelerin, cinsel istismar mağduru çocukların yanında duruyordu. Bunun için kapatıldı!

Size bir kötü haberim daha var: MEB’e bağlı yurtların ve okulların %90’ının durumu Aladağ’daki yurttan daha iyi değil belki daha da beter. Çocukları emanet ettiğiniz okullar, yurtlar onların fiziksel güvenliklerini sağlamaktan çok uzak. Uzaklar, çünkü milli eğitim sistemimiz çocukların fiziksel güvenliği konusunda kör, sağır!

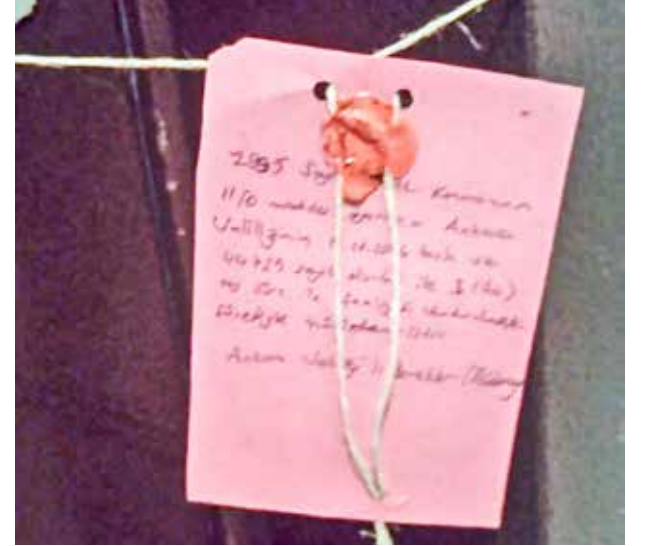

İçişleri Bakanı’nın ağzından “vurduk kilidi, haydi açabiliyorsanız açın” lafını işittik ama bu bizi durdurmayacak. Gündem Çocuk’un kapısına kilit vurmak için koşa koşa gelenler asıl işlerinin, Aladağ’daki yurdun yangın kapısındaki kilidi söküp atmak olduğunu anlayana kadar mücadeleye devam edeceğiz.

Milli Eğitim Bakanı’nın “Yurtta denetim yapılmış ve herhangi bir sorun tespit edilmemiş” açıklamasında yanlış bir şey yok aslında. Sorun denetimin kendisinde. Eldeki mevzuat ve personelle her gün sabahtan akşama denetim yapsalar da fark etmezdi. Çünkü odağında çocuğun yararının olmadığı sadece idari bir prosedürü tamamlamak üzere “mış gibi” gerçekleştirilen denetimler faydadan çok zarar getirir. Öyle de oldu.

Biz bunu 2010’da Efe Boz’dan öğrendik. 6 yaşındaki Efe’nin bize kendi ölümüyle anlattığı hikâye ile aynıdır Aladağ’daki 11 çocuğun hep birlikte haykırdıkları. Çünkü biz daha 2010’da Efe’nin babası Kemal Boz, annesi Nurdan Boz ve ablası Yağmur Boz, 120.000 imza ile ve adalet talebiyle İstanbul’dan Ankara’ya yürümeye başladığında söyledik “Bir çocuğun ölümü yalnızca kendi ölümü değildir, başka çocukların da ölümüdür. Onun ölümüne neden olanların çocuklarının da ölümüdür” diye. Efe, 2010 Mayıs’ının 12’inci günündeki ölümüyle bize kendisinden sonra bugüne kadar ölecek en az 125 çocuğun ölümünü haber vermişti. Eğer bir şeyler yapmazsak daha bir çoğunun da öleceğini haber veriyor, hala.

677 nolu KHK ile kapısına kilit vurulan, masalarına, kitaplarına, bilgisayarlarına el konulan Gündem Çocuk Derneği 2011’den bu yana eğitim ortamlarında çocuk ölümlerini engelleyebilmek için de çalışıyordu. Bu Kasım ayı bizim için önemliydi çünkü 5 yıllık çabanın, mücadelenin sonuna gelmiştik. Kapatıldığı 11 Kasım gününün sabahında Okullarda Fiziksel Güvenlik Uygulama El Kitabının

tasarımını yapan ekibin toplantısı vardı. Fiziksel güvenlik kontrol listelerinin paylaşılacağı web sitesinin adına karar vermeye çalışmıştık hep birlikte. Yaklaşık bir yıldır üzerinde çalıştığımız okullarda fiziksel güvenlik kontrol listeleri tamamlanmıştı ve okullarda, yurtlarda bu konudan sorumlu kişilerin kolaylıkla kullanabileceği bir rehber haline getirmek için çalışmayı sürdürüyorduk. Olmadı, yarım kaldı. Aladağ’daki çocukları kurtarmaya yetemedik, yetişemedik.

Oysa o listelerden yurtlarla ilgili olanın yangın ve acil durumlar başlığının yatakhane bölümünün altında şu soruları sormuştuk:

D. YANGIN VE ACİL DURUMLAR

D.1.YATAKHANE

D.1.1. Yangın Algılama Sistemi

- Yatakhane yangın algılama sistemi var mıdır?
- Yatakhane yangın algılama sistem aparatlarının periyodik bakım ve kontrolleri yapılmış mıdır?
- Yatakhane yangın algılama sistem aparatları periyodik bakım ve kontrollerin yapılabilmesine uygun ve ulaşılabilir yerlerde midir? (devamı yan sayfada) >>

"Olağan Bir Rejim" Olarak Cezasızlık ve Aladağ

Ezgi Koman

11 yıl çalışmalarını yürüttüğümüz ancak 22 Kasım'da kapatılan Gündem Çocuk Derneği tam da bu meseleyi dile getiriyordu, çocuk hak ihlallerinde cezasızlığı. Faillerin her daim bir istisna olarak değil kural olarak "paçayı kurtardıklarını"... Bunun da pek çok yolu olduğunu...

Aladağ'da, kız çocuklarının kaldığı yurttan çıkan ve 11 çocuğun yaşamını kaybettiği yangınla ilgili sadece yaralı bir çocuğun ailesinin şikayetçi olduğu, çocuklarını kaybeden hiçbir ailenin ise şikayetçi olmadığı yönünde bilgiler basına yansdı. Olayla ilgili CNNTürk haber kanalı, haber bültenine telefonla konuk ettiği hukukçu Prof. Dr. Ersan Şen'e sordu: "Aileler şikayetçi olmazsa ne olur?"

Prof. Şen yanıtında iki hafta geçmesine karşın, yaşamını kaybeden ailelerin şikayetçi olmamasını olağan bir teknik durum olarak anlattı ve şikayet edilmese de, şikayetten vazgeçilse de bu tür ölümlerde zaten Cumhuriyet Savcılarının gereğini yaptığını söyleyerek, konuyu kendince bağladı.

CNN Türk'ün sorusu ve hukukçu profesörün yanıtı ister istemez akla Ahmet Yıldız'ı getirdi. Ahmet Yıldız'ı hatırlar mısınız? 14 Mart 2013'te, ruhsatsız bir işyerinde, kaçak olarak çalıştırılırken daha hızlı çalışsın diye güvenlik sensörü kapatılmış pres makinesine sıkışarak yaşamını kaybeden 13 yaşındaki çocuğu.

Hatırlayalım...

Ahmet Yıldız

Urfa'dan Adana'ya göç eden kalabalık bir ailede, aile bireylerinin söylediği üzere 'neşeli ve çok çalışkan, hiçbir işten erinmeyen' bir çocuktu. Evlerine yakın bir yerde, kaçak olduğu bilinen ancak hakkında hiçbir işlem yapılmayan bir işyerinde çalışıyordu.

Ahmet Yıldız makineye sıkıştığı gün işyeri sahibi Ali Koç, Ahmet'i hastaneye götürmeden önce işyerindeki kan izlerini temizledi ve doktorlara çocuğun trafik kazası geçirdiğini söyledi. Ancak olayın trafik kazası olmadığını doktorun fark etmesi üzerine durum savcılığa bildirildi.

Açılan davada bilirkişi raporunda yüzde 100 kusurlu bulunan işveren tutuklandı. İlk duruşmada sanık Ali Koç kickboks yaptığını, milli sporcu olduğunu

ve maça katılmak istediğini belirterek tahliyesini talep etti. Talep reddedildi. Ardından işveren Yıldız Ailesi'ne para yoluyla anlaşma teklif etti.

Adana Adliyesi'ndeki ikinci duruşmada, davaya şikayetçi sıfatıyla katılan Ahmet Yıldız'ın babası maddi ve manevi zararlarının karşılandığını söyleyerek tüm şikayetlerinden vazgeçti. Tam da hukukçu Prof. Şen'in dediği gibi...

Dava sırasında baronun ve bir sabaha karşı çıkan KHK ile kapatılan Gündem Çocuk Derneği'nin müdahillik taleplerini kabul etmedi. Böylece Ahmet adına mahkemede şikayetçi kalmadı. Sonra neler mi oldu?

Sonra, mahkeme 21 Haziran 2013'teki duruşmada, işyeri sahibinin tahliyesine karar verdi. Sonunda ise işveren Ali Koç'u taksirle öldürme suçundan beş yıllık hapis cezasına çarptırdı. Ancak bu ceza sanığın duruşmalardaki iyi hali nedeniyle 6'da 1 oranında indirim yapılarak 4 yıl 2 aylık hapis cezasına indirildi. Ardından da sanığın aile ve meslek sahibi olması, eylemin "kusurlu" eylem sayılması ve pişmanlık durumu nedeniyle günlük 20 lira üzerinden 30 bin 40 lira adli para cezasına çevrildi.

Peki, biz buradan ne anlamış olduk?

Bizim anladığımız, kaçak olarak açtığınız bir işyerinde kaçak olarak bir çocuğu, sensörünü bozduğunuz bir makinenin başında çalıştırırsanız, çocuk buraya kafasını sıkıştırarak yaşamını kaybederse, siz bu olayı saklamayı çalışıp yalan da söyleyemez, evet olay açığa çıkar ama cezanızı 24 ay taksitle öder, kickbox yapmaya devam edebilirsiniz.

Yani aslında paçayı kurtarabilirsiniz... Hele ki Aladağ'daki yurt müdürünün dediği gibi "vicdanınız da rahatsa"!..

takılmış mı?

- Yatakhane'de herhangi bir acil durumda üst katlardan kaçan kişilerin doğru çıkışa yönlenebilmeleri için uyarı levhaları konulmuş mudur?

...

D.1.4. Acil Durum Aydınlatması ve Yönlendirmesi

- Yatakhane'den kaçış yollarında, kullanıcıların kaçışı için gerekli aydınlatma sağlanmış mıdır?

- Birden fazla çıkışı olan bütün binalarda, kullanıcıların çıkışlara kolaylıkla ulaşabilmesi için acil durum yönlendirmesi yapılmış mıdır?

- Yatakhane'deki yönlendirme işaretleri; yeşil zemin üzerine beyaz olarak, ilgili yönetmelik ve standartlara uygun sembolleri ve normal zamanlarda kullanılacak çıkışlar için "ÇIKIŞ", acil durumlarda kullanılacak çıkışlar için ise, "ACİL ÇIKIŞ" yazısını ihtiva etmekte midir?

...

Okul ve yurtlardaki farklı mekanlar için bu ve benzeri 600'ün üzerindeki soruyla okullarda ve yurtlardaki fiziksel güvenlik durumunu belirlemeye ve yetkililerin, çocukların yaşamını korumak için ne yapılması gerektiğini bulmasını kolaylaştırmaya yarayacaktır bu rehber.

Çocuk hak ihlallerinde cezasızlık

11 yıldır çalışmalarını yürüttüğümüz ancak 22 Kasım'da kapatılan Gündem Çocuk Derneği tam da bu meseleyi dile getiriyordu, çocuk hak ihlallerinde cezasızlığı. Faillerin her daim bir istisna olarak değil kural olarak "paçayı kurtardıklarını"... Bunun da pek çok yolu olduğunu...

Örneğin; 13 kurşunla öldürülen 12 yaşındaki Uğur Kaymaz'a terörist diyerek ... Ya da cinsel şiddet uygulanan engelli bir kız çocuğunun aslında faili baştan çıkardığını söyleyerek... İhmal sebebiyle üzerine lavabo düşerek yaşamını kaybeden 6 yaşındaki Efe'ye yaramaz, Cizre'de öldürülen 12 yaşındaki Nihat için "haksız tahrik etti" diyerek...

Peki ama eğer Prof. Şen'in dediği gibi özellikle ölümle sonuçlanan olaylarda Cumhuriyet Savcılarının görevlerini yerine getiriyorsa bu failer nasıl oluyor da paçayı kurtarabiliyorlar? Örneğin 9 yaşında, Manisa'nın Demirci İlçesi'ne bağlı İmrenler Köyü İlköğretim Okulu'nda başını okul penceresindeki parmaklıklara sıkıştırarak yaşamını kaybeden Fadime Yalçın'ın ölümüyle ilgili savcı, nasıl kovuşturmayaya yer olmadığını söyleyebildi?

Türkiye'nin çocuk hak ihlallerinde cezasızlık karnesi bu kadar zayıfken, devletin çocukları değil faileri savunması genel bir tutumken, cezasızlık "olağan bir rejim" halinde işliyorken, tüm bunlara karşın cezasızlıkla mücadelenin yolu da bu ihlallerin peşini bırakmamakken nasıl oluyor da bir ceza hukukçusu, Aladağ'da 11 çocuğun yaşamını kaybettiği olayla ilgili, aileler mutlaka şikayetçi olmalıdır, diyemiyor?

Ama bu soru da CNNTürk'ün sorusu da yanlış bir soru. Sorulması ve peşinin bırakılmaması gereken asıl soru şu: Çocuğunu kaybetmiş bir aile nasıl olur da olayın failerinin etkili soruşturulması ve sorumluların ceza alması için şikayette bulunmaz?

Sorunun yanıtını bilmeyen var mı?

Ama durmayacağız! Bu rehberi yayımlamak bizim Efe Boz'a, Yunus Eser'e, Umut Balık'a, Fadime Yalçın'a ve okullarda, yurtlarda yaşamı elinden alınan tüm çocuklara borcumuz! Bitirmemize izin verilmeyen "Okullarda Fiziksel Güvenlik Uygulama El Kitabı"nı en kısa zamanda tamamlayıp yayımlayacağız. Kayıplara karışanların yerine kitabımızdan 60.000 adet basıp dağıtmak için yeni destekçiler bulacağız, gerekirse her okulun, her yurdun kapısına götürüp kendimiz bırakacağız. Her okul müdürüne, her yurt müdürüne elden teslim edeceğiz. Çocukların yaşam hakkını korumak için verdiğimiz mücadelede anneleri, babaları yalnız bırakmayıp ayağa kalkmaya ve çocuklarını emanet ettikleri okulların fiziksel güvenliği için harekete geçmeye çağıracağız.

İçişleri Bakanı'nın ağzından "vurduk kilidi, haydi açabiliyorsanız açın" lafını işittik ama bu bizi durdurmuyacak. Gündem Çocuk'un kapısına kilit vurmak için koşa koşa gelenler asıl işlerinin, Aladağ'daki yurdun yangın kapısındaki kilidi söküp atmak olduğunu anlayana kadar mücadeleye devam edeceğiz.

Çünkü, çocuklar için daha iyi bir dünya mümkün!

>> (önceki sayfadaki yazının devamı)

D.1.2. Yangın Söndürme Sistemi

- Yatakhane'de yangın söndürme sistemi var ve çalışır halde midir?

- Yatakhane'deki yangın söndürme tüplerine en fazla 25 m'de ulaşılabilir mi?

...

- Yatakhane'deki söndürme cihazlarının yıllık kontrolleri yaptırılmış mıdır?

- Yatakhane'deki söndürme cihazlarının içindeki söndürücü maddenin dört yıllık kullanım süresi aşılmış mıdır?

...

- Yatakhane'de yangın dolapları var mıdır?

- Yatakhane'deki yangın dolaplarının ve hortum makara sistemlerinin periyodik kontrolü yaptırılmış mıdır?

D.1.3. Acil Çıkış Yolları

- Yatakhane'de güvenlik ve kontrol sistemlerinin bulunduğu yerlere (yangın dolapları, elektrik panoları vb.) kırmızı zemin üzerine fosforlu sarı veya beyaz renk yazı ile itfaiyenin güncel telefon numarası yazılmış mıdır?

- Yatakhane'de serbest kaçışları engelleyecek şekilde çıkışlara veya kapılara kilit, sürgü ve benzeri bileşenler

Birbirlerini Büyüten Çocuklar

Mansur Seyitoğlu

Gündemin çocuk olması bir fikirdi. Bu fikri ben derneğimden öğrendim. O yüzden birbirimizi büyüten büyük çocuklar olmayı tercih ettik. Bunun bilinciyle ve inancıyla yürümeye devam edeceğim. O yüzden, "Her çocuğun kalbinde kendinden daha büyük bir çocuk vardır" diyor ya Ece Ayhan, çok haklı!

Çocuk hakları alanında çalışmaya başlayalı beş yılı geçti. Gündemime çocuğu almam da hemen hemen aynı zamanlara denk geliyor. Fakat bu gündemi oluşturmamda, gündemlerine çocuğu çok daha önce alan, hem de bu isim etrafında toplanan güzel insanların etkisinin büyük olduğunu söylemeliyim. Eğer o dönemlerde bu meseleleri "diğer" çocuk çalışanlarından öğrenseydim veya duysaydım, bugün ya başka bir alanda çalışıyor olurum ya da yaptığım işi daha az sorgular olurum.

Bugün çocuk hakları alanında çalışan karar alıcıların, uygulayıcıların, bakım verenlerin ve söz sahibi olanların çoğunun belirli sınavları geçerek (KPSS ya da türevleri gibi) oldukları pozisyonlara geldiklerini ve bu tür sınavların bir yeterlilik ölçütü haline geldiğini malesef görüyoruz. Öğrenciliğin son yıllarını KPSS çalışarak geçiren öğrencilerin bir kısmı bu alanları, sosyal sorumluluk denilen, başı sonu belli olmayan derslerden ya da proje çalışmalarından öğreniyorlar.

O nedenle kimin neyi neden yaptığından ziyade bir şeyin nasıl yapıldı dersen diye yapıldığına şahitlik ediyorum. Böyle bir eğitim sürecinden geçtikten sonra belki de tam bu nedenlerden dolayı çevremde gördüğüm insanların çoğu ya bir işe girdikten ya da bir derneğe üye olduktan sonra daha da büyüdüklerinden, daha güçlü hissettiklerinden ve kariyerleri için önemli gelişmeler kaydettiklerinden söz ederlerken ne diyeceğimi şaşırıyorum. Çünkü çocuk hakları alanında çalışmanın daha çok kendileriyle ilgili tarafını önemsemeleri bana oldukça garip geliyor.

Benim Gündem Çocuk'u nasıl anladığımı ve Gündem Çocuk'un bana nasıl hissettirdiğini anlatabilmem için biraz kıyaslama yapmam gerekiyor. Yaklaşık dört sene önce çocuk hakları alanında yaşanan ihlallerin haritalandırılması çalışmasından sonra Gündem Çocuk üyesi olmaya karar vermiştim.

Çalışmada eğitimi alanlar çocuk hakları alanında çalışan STK'lardı, eğitimi verenler ise Gündem Çocuk ekibiydi. Çalışmanın bir hafta sürmüştü fakat haftalarca daha sürebilirdi çünkü çalışma bende doğru yerde olduğum hissini fazlasıyla bırakmıştı. Bu benim için yeni bir dönemin başlangıcıydı aynı zamanda, çünkü yeniden öğrenmeye başlıyordum.

Üye olduktan sonra her çalışmaya, atölyelere katıldığım da kendimi daha fazla çocuk gibi hissettim. Üye olmam yirmilerimin ortasına denk geliyor, bu da algılarımın değişmesi için kritik bir yaştı. Bende de var olan çarpık çocuk anlayışının düzeltildiği, paternal yaklaşımın törpülediği bir dönemden geçtim, halen geçiyorum da. Bir şeyler öğrenmeyi çocukluk çağlarımızdan sonra pek fazla deneyimlemiyoruz ya da tercih etmiyoruz. Bu nedenle bir yetişkine bir şey anlatabilmenin ya da öğretebilmenin ne kadar zor olduğunu çocuk yuvasında çalışan birisi olarak da tahmin edebiliyorum. O nedenle çocuklarla birebir çalışan birisi olarak rahatlıkla belirtebilirim ki, tüm eksik yanlarıma rağmen eğer çocukların iyilik hallerine bir nebze olsun katkıda bulunabiliysem bunun sebebi Gündem Çocuk üyesi olmamdı. Çünkü Gündem Çocuk'tan öğrendiğim ilk şey gündemin her şekilde nasıl çocuk kalabileceğiydi. Bunu yapabilmem zor olduğunu farketdiğimde daha fazla daha fazla mücadele etmem gerektiğini de

... eğer çocukların iyilik hallerine bir nebze olsun katkıda bulunabiliysem bunun sebebi Gündem Çocuk üyesi olmamdı. Çünkü Gündem Çocuk'tan öğrendiğim ilk şey gündemin her şekilde nasıl çocuk kalabileceğiydi. Bunu yapabilmem zor olduğunu farketdiğimde daha fazla daha fazla mücadele etmem gerektiğini de anlamıştım. İşte tüm bu dönemlerde günün her anında yüz yüze, telefonla veya e-maile Derneğime ulaşabiliyordum, Derneğimin kapısının bana sonuna kadar açık olduğunu görmüştüm.

anlamıştım. İşte tüm bu dönemlerde günün her anında yüz yüze, telefonla veya maile Derneğime ulaşabiliyordum, Derneğimin kapısının bana sonuna kadar açık olduğunu görmüştüm. Bu görüşmelerin hepsi tabii ki vaka görüşmeleri, değildi, yaptığım işlerden yorulduğumda, üstesinden gelemeyeceğimi düşündüğümde yine derneğimin desteğini hissettim arkamda. O nedenle bu öğrenme süreci kısa zaman sonra dayanışmaya dönüşmüştü. Bundan daha anlamlı bir ilişki kurulamazdı bana göre.

Bunun herkes için anlamı başkadır ama itiraf edeyim ki benim için daha başkadır. Tam beş yıldır ebeveynsiz büyüyen çocuklarla çalışıyorum. Bunun dışında devletin ebeveynsiz bıraktığı çocuklarla da çalışmaya çalıştım. Yani çocuk cezaevindeki çocuklar. Her şeyin kötüye gittiği dönemlerde, yapılabilecek onca şeye rağmen ailelerinden yoksun bırakılan ve erken büyümek zorunda bırakılan çocuklardan söz ediyorum.

Dedim ya bu alanda öğrenmem gereken çok şey var. Öğreticilerimin büyük kısmı çocuklardan oluşuyor, hala da öyle. Çalıştığım çocukların kendi yaşlarından farklı özelliklere sahip olduğunu söyleyebilirim. Bazı yönleriyle çok daha güçlüyken bazı yönleriyle daha fazla desteğe ihtiyaç duyması gibi. Bu hassas ve kırılabilir gruplarla çalıştığım her günün sonunda kendimi biraz daha yetersiz ve köşeye sıkışmış hissediyordum. Rahatsız

eden durumun adını koymakta zorlandığım gibi meselenin özüne dair bir şey söylemeyi de beceremiyordum. Bunun dışında canlı olarak nasıl "yaklaşmamam" gerektiğini bilsem de nasıl yaklaşacağımı bilemiyordum. Çünkü "çocuk" nedir tam olarak onu bilmiyordum ya da anlamıyordum. İşte o sıralarda Gündem Çocuk'lu olmuştum.

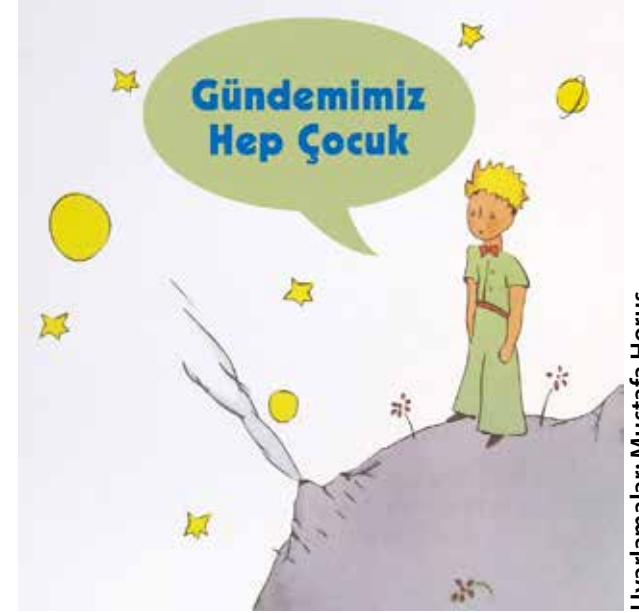
Benden çok daha önce bu konuları merak eden, benim öğrenmeye başladığım güne kadar bir külliyat biriktiren, bu konularla ilgilenen birbirinden güzel insanlarla temasa geçmem çok fazla zaman almamıştı. Üstelik bir çok ismi ben daha ulaşılmaz biliyorken bu kadar kolay ulaşmak da beni içten içe hep şaşırtıyordu. Belli ki benden önce gündemine çocuğu alanlar vardı ve bunu görmek bana çok iyi geliyordu. Öğrenmeyi benim için kolaylaştıran ve birbirimize yakın tutan en önemli neden ise bana göre bu yapıda hiyerarşinin olmamasıydı.

Sanırım bu yazının sonunu pek getirmek istemiyorum. Güzel olanı yaşatabilmem için çabası olarak yapılacakların asıl daha yeni başladığını belirtmek istiyorum. Gündemin çocuk olması bir fikirdi. Bu fikri ben derneğimden öğrendim. O yüzden birbirimizi büyüten büyük çocuklar olmayı tercih ettik. Bunun bilinciyle ve inancıyla yürümeye devam edeceğim. O yüzden, "Her çocuğun kalbinde kendinden daha büyük bir çocuk vardır" diyor ya Ece Ayhan, çok haklı!

Gündem Çocuk Değilse Ne?

Elif Doğan

Adı 'Gündem Çocuk' olan, gündemi çocuk haklarının ihlallerini takip etmek olan bir dernek, bir gecede kapatılıyor. Bizlere de şu soruyu sormak düşüyor: Gündemimiz çocuk değilse, ne? Bu ülkede, çocukları gündemimizin en önemli konusu yapmak için, daha kaç çocuğun ölmesi, taciz edilmesi, zarar görmesi gerekiyor?

Uyarlamalar: Mustafa Horuş

Öyle bir ülkede yaşıyoruz ki, haftalık bir köşede bir yazıyı yazıp bitirene kadar, o yazının konusu gündemi ne kadar işgal ediyor olursa olsun, rafa kalkabiliyor.

Ancak ne ilginç ve acıdır ki, son zamanlarda gündemde yer bulan haberlerin büyük bir kısmı, adeta bu ülkede yürütül(mey)en politikaların bir yansıması olarak, çocukları hedef alıyor.

Bundan birkaç hafta önce iktidar partisi, istismara uğrayan çocukların istismarcılarıyla evlenmelerini düzenleyen bir önerge hazırladı ve meclise sundu. Sosyal medyada #TecavüzMeşrulaştırılmaz etiketiyle tepki çeken önerge, komisyona geri çekildi. Bir gece, ansızın, herkes uyurken yeniden geçirilebilir ve yasallaşabilir; ki sonrasında olan olaylar, onun bile takibini zorlaştırdı.

Tam o sıralarda, 15 Temmuz'dan bu yana içinde bulunduğumuz OHAL kapsamında devreye giren KHK'ler aracılığıyla, 400'e yakın sivil toplum kuruluşu kapatıldı. Bunların arasında benim en yakından tanıdığım, Gündem Çocuk Derneği'ydi.

Gündem Çocuk Derneği, çocuk hakları ihlallerine karşı savaştan, hak ihlaline uğrayan çocuklara açılan davaları takip eden, Milli Eğitim Bakanlığı ile imzaladığı protokol kapsamında okullarda fiziki güvenlik konusunda araştırma ve iyileştirme çalışmaları yapan bir dernekti. Kapatılması kimin işine geliyor bilmiyorum ama çocukların faydalanmadığı kesin.

Ve bu hafta... Adana'daki yangın... Yangın merdiveninin olmayışı, ya da kilitli oluşu, ya da kapının kulpunun olmayışı, elektrik kontağının eski olması, yok şalterin değiştirilmemiş olması... her neyse, önlenemez bir sebeple hayatını kaybeden küçük kız çocukları...

Bu ülkede kaybeden hep çocuklar oluyor. Adı 'cinsel istismar'la neredeyse özdeşleşen Ensar Vakfı değil, çocuklara yönelik cinsel istismar davalarını takip eden Gündem Çocuk Derneği kapatılıyor. Devlet, okutmakla yükümlü olduğu çocukların ihtiyaçlarını, tarikatlara, cemaatlara devrediyor.

Köylerinde okul olmayan aileler, 'okusun' diye çocuklarını kimlere ait olmadığını bilmedikleri, bilse de bir şey yapamadıkları, 'Kızlar kaçmasın' diye yangın merdiveninin kilitlenmesinin normal karşılandığı karanlık zihniyetlere teslim etmek zorunda kalıyor. Kim bilir kimin cebi dolarken, olan çocuklara oluyor.

Adı 'Gündem Çocuk' olan, gündemi çocuk haklarının ihlallerini takip etmek olan bir dernek, bir gecede kapatılıyor.

Bizlere de şu soruyu sormak düşüyor: Gündemimiz çocuk değilse, ne? Bu ülkede, çocukları gündemimizin en önemli konusu yapmak için, daha kaç çocuğun ölmesi, taciz edilmesi, zarar görmesi gerekiyor?

* Bu yazı 2 Aralık 2016 tarihinde hthayat.com sitesinde yayımlanmıştır.

Çocuklarla, Okullarda Fiziksel Güvenlik Atölye Çalışmasında

'Biz sustuğumuzda çocuklara yönelen hak ihlalleri durmayacak'

Umay Aktaş Salman - Al Jazeera Türk - 16 Kasım 2016

OHAL Kanunu kapsamında faaliyetleri durdurulan (Editörün Notu: Daha sonra 677 nolu KHK ile kapatılan) 370 dernekten biri de, Gündem Çocuk Derneği. 11 yıldır çocuk hakları alanında çalışan, bazı projeleri bakanlıklarla yürüten dernek, çocukların cinsel istismarından okullardaki ihmaller nedeniyle hayatını kaybeden çocukların davalarına kadar pek çok davaya müdahildi. Faaliyetlerinin durmasıyla çocuk haklarıyla ilgili pek çok proje yarıda kaldı.

OHAL Kanunu kapsamında 11 Kasım Cuma günü 370 derneğin faaliyetleri valilikler tarafından durduruldu. İçişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada, "genel güvenlik, asayiş ve kamu düzenini korumak amacıyla FETÖ, PKK/KCK, DHKP-C, DEAŞ bağlantılı" derneklerin faaliyetlerinin durdurulduğunu, inceleme, değerlendirme çalışmalarının devam ettiğini açıkladı. Faaliyetleri durdurulan derneklerden biri de, 11 yıldır çocuk haklarıyla ilgili önemli çalışmalar yapan Gündem Çocuk Derneği'ydı.

2005 yılında kurulan dernek, "her çocuğun hak sahibi, eşit, özgür ve onurlu birer birey olarak, iyi ve mutlu bir yaşam sürmesi" amacıyla çalışıyor. Gündem Çocuk, çocuk gelişimcilerinden, sosyal hizmet uzmanına, sosyologtan psikoloğa, mimara kadar çocuk hakları alanında çalışan aktivistlerden oluşuyor. Dernek, çocuk haklarını ve yaşadığı hak ihlallerini görünür kılmak için yıllardır çeşitli projeler yürütüyor. Her yıl çocuğun yaşam hakkı ihlalleri raporunu açıklıyor. O yıl içinde önemler alınmadığı için hayatını kaybeden çocuklarının sayısını

Mehmet Onur Yılmaz - İnsan Hakları Savunucusu
Gündem Çocuk Derneği Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi

duyuruyor. Okullardaki ihmaller nedeniyle kazalarda hayatını kaybeden, cinsel istismara mâruz kalan çocukların davalarına müdahil olan ve davaları takip eden derneğin faaliyetlerinin durmasıyla pek çok projede yarıda kaldı.

Okullardaki fiziki güvenlik projesi sona gelmişken durdu

Dernek, üç yıldır da yılda en az 20 çocuğun hayatını kaybettiği okullardaki fiziki güvenlik ihmalleriyle ilgili bir proje yürütüyordu. Okullardaki fiziksel güvenlik eksiklerini görünür kılmak ve önlem alınması için büyük çaba harcayan dernek, projeyi de Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte hayata geçiriyordu. Dernek, MEB ile 2013 yılında 'Okullarda Fiziksel Güvenlik Standartları Protokolü' imzaladı. Protokol kapsamında derneğin uzmanlarından oluşan ekip belirli okulları gezdi. Okullar fiziki güvenlik açısından değerlendirildi. Okulların eksiklerinden yola çıkılarak Türkiye'deki tüm okulların uyması gereken bir liste oluşturuldu. Oluşturulan kontrol listelerinin kitapçık haline getirilip tüm okullara dağıtılması için uzun süre sponsor arandı ve bulundu. Dernek kapatılınca kitapçıklar basılamadı. Basımın hemen ardından kitapçıklar 60 bin okula dağıtılacaktı.

Derneğin Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Onur Yılmaz, derneği mühürlemek üzere geldiklerinde görevlilerin elindeki yazıda bir gerekçe gösterilmediğini belirtiyor. İdare Mahkemesine ve valiliğe itiraz etmek için hazırlık yaptıklarını söylüyor:

İtiraz etmeye hazırlanıyorlar

"Cinsel istismar mağduru çocukların davalarına müdahiliz. Karaman davasının müdahillerindeniz. Bu davalarda müdahilliğimiz ne olacak, okulların fiziki güvenliği ile ilgili MEB ile yaptığımız protokol ne olacak ? Bunları bilmiyoruz. Çocukların uğradığı ayrımcılıkla ilgili raporumuz yayınlanmak üzereydi. Çocuk evlilikleriyle ilgili anayasa mahkemesine taşınan iptal başvurumuz vardı. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Merkezi ile Çocukların Cinsel Ticari Sömürüsüne Son Projesi yürütüyorduk. Bu konuda politika belgeleri hazırladık. Gelecek ay partilerle görüşüp konuyu Meclise taşıyacaktık."

Nurdan Boz

"Kapatmak yerine söylediklerimize kulak verseler"

Yılmaz, derneğin faaliyetlerinin durdurulmasının çocuk hakkı ihlallerini durdurmayacağını vurguluyor: "Devletin, ya da hükümetin Gündem Çocuk gibi hak temelli çalışan dernekleri kapatmak yerine, ne dediğine kulak vermesi çok daha anlamlı. Söylediklerimizi söylemememiz, bu ihlallerin yaşanmayacağı anlamına gelmiyor. Sustuğumuz zaman çocukların hak ihlalleri durmayacak. Hangi çalışmamızın kimi rahatsız ettiğini bilmiyoruz. Olmayan ve ne yapılması gerektiği üzerine çalışıyoruz. Eksik yapıları anlatıyoruz. Devlet kurumlarının, siyasi yapıların yapmaları gerekenleri hatırlatıp, destek oluyoruz."

"Efe'den sonra en az 100 çocuk daha öldü, Gündem Çocuk bunu gündeme getirdi"

Derneğin faaliyetlerinin durdurulması dernek sayesinde seslerini duyuran ailelerin, gençlerin de tepkisini çekti. Onlardan biri Nurdan Boz. Boz, beş yıl önce okul tuvaletindeki lavabonun üzerine düşmesi

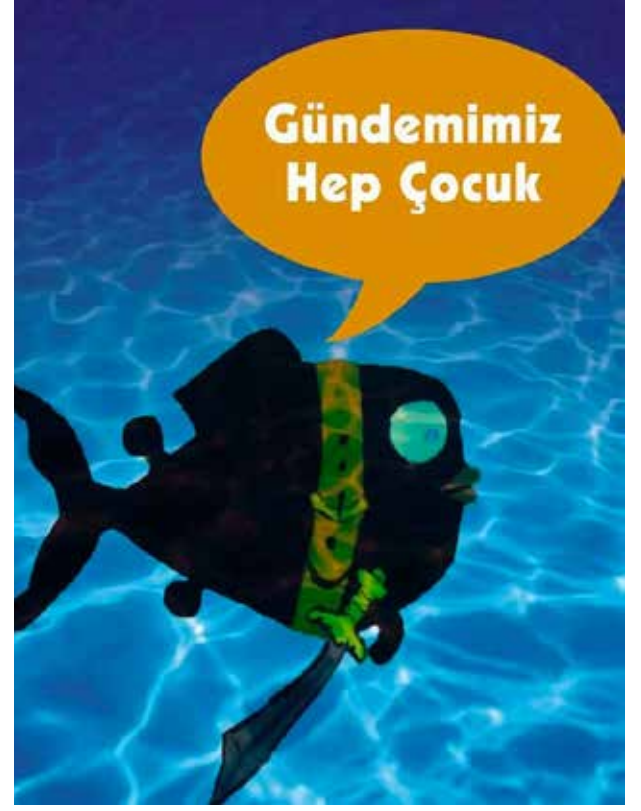
sonucu hayatını kaybeden Efe Boz'un annesi. Kendi deyişle sadece canı yanan bir anneyken Gündem Çocuk ile tanıştıktan sonra Türkiye genelinde önemli bir sorun olan okulların fiziki güvenliği gündeme geldi. Boz, derneğin çocuklar arasında ayırım yapmadan güvenli yaşam haklarını savunduğunu söylüyor. Boz, dernek ile oğlunun ölümüne neden olan sorumluların yargılanması için mücadele verirken tanıştığını ve dava süreci boyunca destek gördüğünü anlatıyor: "Efe dışında da okulda hayatını kaybeden çocukların annelerine hukuki ve psikolojik anlamda destek verdiler. 6 yıldır Efe dışında 100'e yakın çocuk yaşamını yitirdi. Dernek ile birlikte okulların fiziki anlamda iyileştirilmesi için bir proje üzerine çalışıyoruz. Ben bir pencere açtım, ama açtığım pencereden dernek bakış açısını öyle genişletti ki ... Proje ile oluşturulan kontrol listeleri, yapılması gerekenlerle okullarda fiziksel anlamda riskler sıfırlanabilirdi. Hepsiyile gurur duyuyorum. Umarım bir an önce bu karadan vazgeçilir."

İlker Işıkcı

"Soru sormayı, özgür düşünmeyi öğrendim"

Gündem Çocuk ile 15 yaşında tanışan ve bugün avukat olmasında payının olduğunu söyleyen İlker Işıkcı, dernek sayesinde haklarını ve hak temelli bakmayı öğrendiğini anlatıyor: "15 yaşındaydım. Seçimler öncesinde tüm siyasiler yetişkinler için neler yapılacağını anlatıyordu. Kimse çocuklara yurttaş gibi davranmıyordu. Gündem Çocuk bizlere kulak verdi. Oraya gittiğinizde çocuk olarak değer gördüğünüzü fark ediyorsunuz. Sonrasında belgesel eğitiminden, gazetecilik eğitimine kadar bizleri pek çok konuda beslediler. Soru sormayı, özgür düşünmeyi, hak aramayı öğrendik. Daha yapıcı bir çocuk oldum. Bugün bile hâlâ etkilerini görüyorum. Bugün 25 yaşındayım. Avukat oldum. Çocuk haklarıyla ilgili davalara özel ilgi gösteriyorum. Derneğe hukuki destek sağlıyorum. Duyduğumda şok oldum. Çünkü, Gündem Çocuk siyasi bağlantı, herhangi bir taraf gözetmeden çocuğun yüksek menfaatini gözeterek iş yapıyor. Derneğin kapatılması bizi üzer ama, en çok da çocuklara bunun yapılması kötü."

Binlerce Çocuğun Hayali..

Ayşenur Diler

Bilin istedim. Siz sadece Gündem Çocuk Derneğini kapatmıyorsunuz, bu derneği kapatarak, binlerce çocuğun hayallerine umutlarına da gölge düşürüyorsunuz.

2011'de Van'da yaşanan 7.2 şiddetindeki depremde sadece sevdiğlerimi ve evimi kaybetmedim. Bunun beraberinde umutlarımı, hayallerimi de kaybetmişim. Artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını düşünüyorken Gündem Çocuk bana elini uzattı. O felaketten sonra yapılacak hiçbir şey yokken Gündem Çocuk sayesinde "oysa yapılacak ne çok şey varmış" dedim.

Beni ve arkadaşlarımı o karanlık dünyadan çekip masmavi umutların arasına sürükledi Gündem Çocuk. Dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e mikrofon uzatıp röportaj yapıp sıkıntılarımızı paylaştık. Bunları kendi yayınladığımız gazetemizde paylaşabilme olanağı sağladı bize Gündem Çocuk. Gündem Çocuk farklı gazetelerden bizi anlatan acı dolu satırları okumak yerine kendimizin hazırladığı rengarenk sayfalarla buluşturdu bizi ve bana kendi köşe yazımı yazabilme imkanını sağladı.

Ve biz bu yaptıklarımızla ödül bile aldık. Katıldığımız ödül töreninde hayatımda ilk defa yüzlerce insana dinletebilmişim kendimi. Belki de bir daha gerçekleştiremeyeceğim ilkleri Gündem Çocuk sayesinde gerçekleştirdim.

Depremle birlikte eğitim hayatım sekteye uğradı, gidecek bir okulumuz yoktu artık. Ama Gündem Çocukla çalıştığımız bir çadırımız oldu; orası bizim okulumuz olmuştu ve bu okulda iki kere ikinin dört ettiğini değil, çocuk olmayı öğrettiler bize.

Sizce de böyle bir Derneği kapatarak ona ihtiyacı olan binlerce çocuğun umutlarına gölge düşürmüyor musunuz?

Ne alakası var?!

Ufuk Kucur

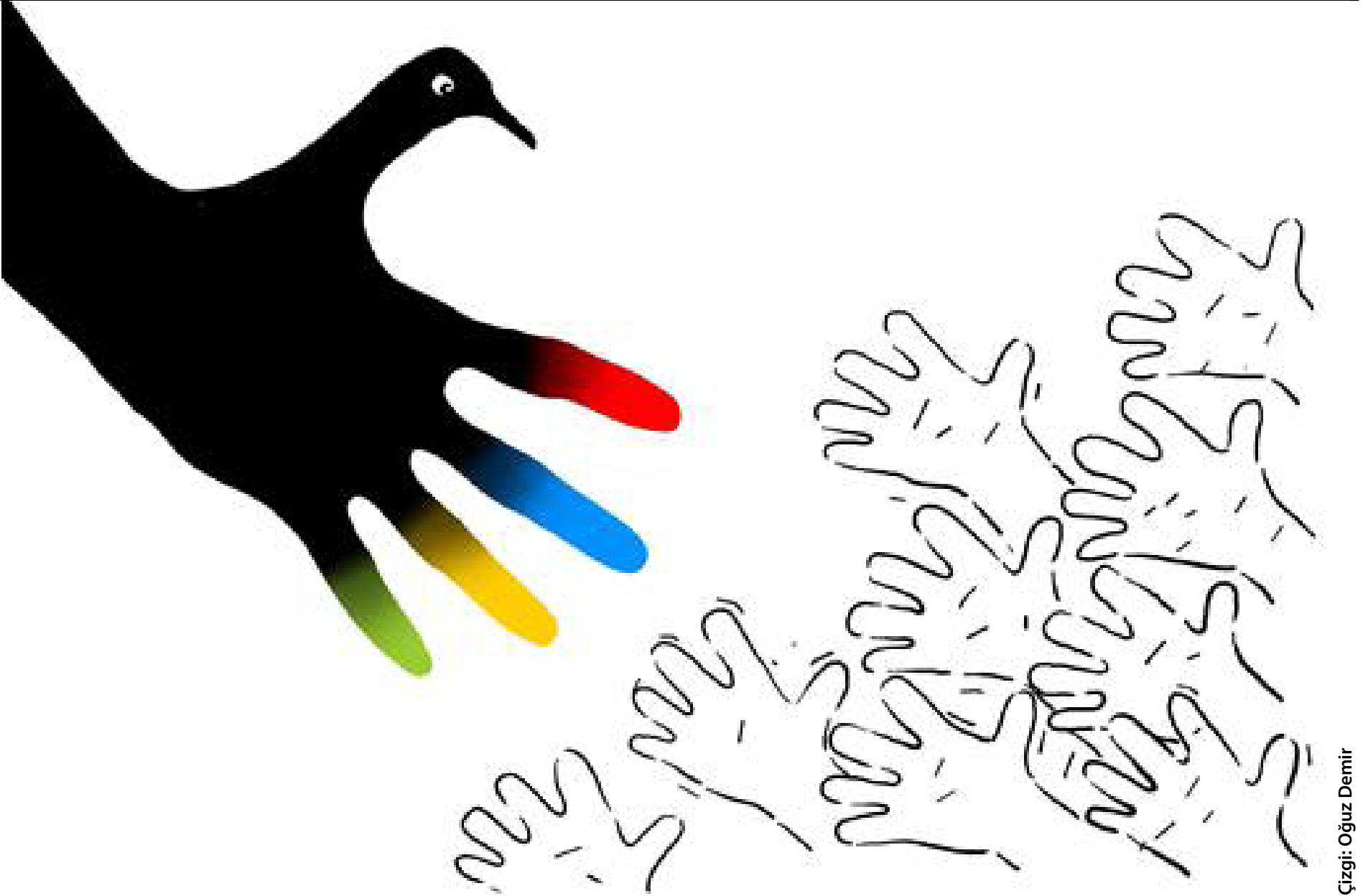
Bir insanın karakterinin tohumları çocukluk döneminde atılır ya, ne yaşarsa o zamanlar öyle devam eder hayatına..

Bir insanın karakterinin tohumları çocukluk döneminde atılır ya, ne yaşarsa o zamanlar öyle devam eder hayatına... Bugün yaklaşık 10 yıldır gerçekleştirdiği türlü faaliyetleri ile bende dahil olmak üzere binlerce çocuğun hayatını çocuk gibi yaşaması için kendini yabana atmış, hiçbir çalışmadan çekinmemiş, benim gözümde bir kurtarıcı olan Gündem Çocuk Derneği KHK ile OHAL kapsamında kapatılmış ve hiçbir aydınlatıcı açıklama yapılmamıştır.

Çocuğun, ne alakası var ulan OHAL ile, darbeyle... Belki de ben bugün, Gündem Çocuğun bana çocukluğumda verdiği el ile, destek ile üniversite öğrencisi ve bir tesbih ustasıyım. Bana kuşkusuz bu değerleri kazanmam için gerekli özgüvenin tohumlarını eken Gündem Çocuk'tur.

İşte bu yüzden, Gündem Çocuk Kapatılmaz!

Çizgi: Oğuz Demir

'Gündem Çocuk'un Nesini Beğenmediler?

Serdar Değirmencioğlu - 20 Kasım 2016 / Evrensel Gazetesi

Gündem Çocuk Derneğinin nesini beğenmediler? Elbette ki, doğruları söylemesini. Elbette ki, çocukları ciddiye almasını. Gündemin başına çocukları koymasını. Daha güzel bir dünya ve adil bir toplum mücadelesinin parçası olmasını...Çocukların yeşil alanlarını, çocukların okullarını tanınmaz hale getiren, tecavüze uğrayan bir çocuğu tecavüz edene teslim etmek isteyen bir rejim Gündem Çocuk Derneğinin nesini sevebilir ki?

Madem Gündem Çocuk kabahatli, bir kabahatini hemen paylaşalım ki, nerede durduğumuz belli olsun. Bizler, Gündem Çocuk Derneğinin yanındayız...

Aşağıdaki yazım 2013'te yayımlanmıştı.

Gündem Çocuk Derneğinin önceki gün kamuoyuna sunduğu "Türkiye'de Çocuğa Yönelik Ayrımcılık Raporu", Türkiye Cumhuriyeti'nin de imzalamış olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin her gün ihlal edildiğini gözler önüne seriyor.

Çocuklara ayrımcılık uygulanmaması Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin en önemli ilkelerinden biri. Ama bu ilke sürekli ve sistematik olarak ihlal ediliyor. Tam da bu nedenle Gündem Çocuk Derneği bu rapor ile çocuklara yönelik ayrımcılığı görünür kılmayı hedefliyor. Derneğin yaptığı basın açıklamasında raporun, "Türkiye'de çocukların ayrımcılığa uğramamaları için devletin, yükümlülüklerini bir an evvel yerine getirmesine katkıda bulunmak. Diğer yandan sivil toplum örgütlerine ve bireylere de ayrımcılıkla mücadelede rollerini hatırlatmak ve bir yol haritası sunmak" amacıyla hazırlandığı vurgulanıyor.

Raporda ele alınan 15 ayrımcılık alanı şunlar: Irka dayalı ayrımcılık (ırkçılık), etnik kökene dayalı

ayrımcılık, cinsiyete dayalı ayrımcılık, cinsel yönelime dayalı ayrımcılık, engelliliğe dayalı ayrımcılık, ekonomik ayrımcılık, çocuğun birinci derece yakınlarının meslek ve/veya işleriyle ilgili ayrımcılık, çocuğun birinci derece yakınlarından birisinin cezaevinde bulunmasıyla ilgili ayrımcılık, çocuğun gelişimsel, fiziksel farklılık(lara) ya da dezavantaj(lara) sahip olmasıyla ilgili ayrımcılık, eğitim sisteminin ürettiği ayrımcılık, çocuğun anne ve/veya babası ile birlikte olamamasıyla ilgili ayrımcılık, çocuğun suça sürüklenerek ya da suç mağduru olarak çocuk adalet sistemine dahil olmasıyla ilgili ayrımcılık, çocuğun birinci derece yakınlarından birisinin engelli, hasta ve/veya bakıma muhtaç olmasıyla ilgili ayrımcılık.

Raporda ele alınan alanlardan biri cinsel yönelime dayalı ayrımcılık. Cinsel yönelimleri farklı olan milyonlarca çocuk, genç ve yetişkin dünyanın birçok yerinde sürekli ve sistematik olarak ayrımcılık ile karşılaşılıyor.

Tam da bu nedenle, cinsel yönelime dayalı ayrımcılığın görüldüğü her yerde mutlaka teşhir edilmesi gerekiyor.

Raporun ekleri arasında yer alan deneyimler ayrımcılığın hem çok incitici ve örseleyici olduğunu, hem de ayrımcılığa uğrayan bireylere

verilecek olan desteğin ne kadar koruyucu bir işlev gördüğünü gözler önüne seriyor:

İlkokulda sınıftan iki erkek arkadaşım bana "Sen kız gibi konuşuyorsun, biz seninle konuşmayız" demişti. Bana "Sen neden böyle kadın gibisin?" diye sorarlardı. Benim o zaman en çok canımı acıtan ise "Senin baban da mı böyle?" diye sormalarıydı. Bu hakikaten o zaman canımı çok acıtiyordu.

Okulda, çocuksun ya, saklambaç oynar, şu oynar, bu oynar. Ya ben oynayabilir miyim, diyemiyordum. Hep ben uzaktan izlerdim.

Türkçe dersindeydik ortaokulda galiba (...). Bir fabl yazacaktık ve kendimizi bir hayvanla özdeşleştirecektik. Ben de dedim ki aslan olayım! Öyle, o geldi aklıma, öyle hiç de ataerkil falan da düşünmedim. O yaşta tabii ne kadar düşünebilirim. Bunu söylediğimde bir arkadaşım "ondan aslan falan olmaz, olsa olsa kaplan olur" demişti. O zaman hoca çok tepki göstermişti. "Sen sus, konuşma. Bir daha arkadaşına böyle bir şey söylediğini duyarsam dersten atarım. Dersime giremezsin" demişti. Öğretmen öyle tepki verip beni koruyunca ben kendimi gerçekten aslan gibi hissetmişim. Gururum okşanmıştı. Yalnız olmadığımı düşünmüştüm."

Gündem Çocuk @gundemcocuk

677 sy. KHK ile Gündem Çocuk Derneği de kapatılmıştır. Öyle ya da böyle, biz biliyoruz, çocuklar için daha iyi bir dünya mümkün! Yola devam!

RETWEETS: 302 LIKES: 210

9:07 AM · 22 Nov 2016

Gündem Çocuk @gundemcocuk

Dernek faaliyetlerimiz OHAL kapsamında Valilik kararıyla saat 18.30'da durduruldu. Çocuklar için daha iyi bir dünya için çalışmaya devam!

RETWEETS: 649 LIKES: 288

8:18 PM · 11 Nov 2016 from Ankara, Türkiye

Gündem Çocuk @gundemcocuk · 14 Nov 2016

#GündemÇocukKapatılmaz @METU_ODTU Eğitim Topluluğuna teşekkürler.

RETWEETS: 2 LIKES: 1

8:09 PM · 23 Nov 2016

#GündemÇocuk

Emrah Kırmısoy @emrahkirmisoy

"Çocuk hakları hareketi" büyüyecek.. Duymayanlara duyurunuz.. :)

RETWEETS: 16 LIKES: 31

11:40 PM · 22 Nov 2016

ezgi koman @ezgikoman

Öyle ya da böyle, biz biliyoruz, çocuklar için daha iyi bir dünya mümkün! Yola devam!

Gündem Çocuk @gundemcocuk

677 sy. KHK ile Gündem Çocuk Derneği de kapatılmıştır. Öyle ya da böyle, biz biliyoruz, çocuklar için daha iyi bir dünya mümkün! Yola devam!

RETWEETS: 21 LIKES: 36

8:15 AM · 22 Nov 2016

Mehmet Onur Yılmaz @monuryilmaz

Gündem Çocuk bizi var etmedi, biz Gündem Çocuk'u varetтік. Kapatamazsınız dediğimizde anlamadığınız bu. #GündemÇocukDurmayacak

Gündem Çocuk @gundemcocuk

677 sy. KHK ile Gündem Çocuk Derneği de kapatılmıştır. Öyle ya da böyle, biz biliyoruz, çocuklar için daha iyi bir dünya mümkün! Yola devam!

RETWEETS: 21 LIKES: 24

8:31 AM · 22 Nov 2016 from Ankara, Türkiye

Gündem Çocuk @gundemcocuk

#GündemÇocukKapatılmaz Teşekkürler @Kocaelispor_

RETWEETS: 76 LIKES: 90

4:13 PM · 18 Nov 2016 from Haymana, Ankara

Gündem Çocuk @gundemcocuk

Dün gece Ankara ayazında kapı önünde saatlerce bekleyerek güç veren dostlara, dostlarımıza çay ikram eden komşularımıza binlerce teşekkür.

RETWEETS: 42 LIKES: 74

8:27 AM · 23 Nov 2016

Gündem Çocuk @gundemcocuk · 19 Nov 2016

Kapatılmışımız için #GündemÇocukKapatılmaz #GündemÇocuk Teşekkürler Trabzon Demokratik Kadın Platformu

RETWEETS: 13 LIKES: 14

Gündem Çocuk @gundemcocuk

Gündem çocuk ve dostları dayanışma gecesinden küçük bir kare... Dün gece gündemimiz dostluk, gündemimiz sevgi, gündemimiz dayanışmaydı!

RETWEETS: 20 LIKES: 98

8:40 PM · 18 Dec 2016 from Ankara, Türkiye

Mehmet Onur Yılmaz @monuryilmaz · 23 Nov 2016

Onca yıl çağırdık gelin çocuklar için bir şeyler yapın diye onlar gelele @GündemÇocuk'u kapatmaya geldiler.

RETWEETS: 3 LIKES: 34

Gündem Çocuk @gundemcocuk · 12 Nov 2016

Kapatıldığımız gün 13. Rojan Bykov Çocuk ve Gençlik Filmleri Festivali'nden en iyi film ödülü aldık. #ÇocuklarıñDahalyıBirDünya

RETWEETS: 266 LIKES: 190

#GündemimizHepÇocuk

ODTÜ Oyuncuları @odtuoyunculari Following

#20KasımDünyaÇocukHaklarıGünü
#TecavüzMeşrulaştırılmaz #GündemÇocuk

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ndeki final oyunumuzu uzun zamandır çocuklar için daha iyi bir dünya inşa etme mücadelesi yürüten ve yakın zamanda kapatılıp faaliyetleri durdurulan Gündem Çocuk Derneği'ne ithaf ediyor; onlar gibi, "Maveraünnehir'in solgun bir halk çocukları ayaklanmasının kalbine döküldüğünü" savunuyoruz. Çocuk istismarcılarının aklanmaya çalışıldığı bu akılalmaz günlerde, çocuklara daha güzel bir dünya bırakmak için: Dayanışmayla. Çı! Çı! Çı!

#MomoFinal
#20KasımDünyaÇocukHaklarıGünü
#TecavüzMeşrulaştırılmaz
#GündemÇocukKapatılmaz

RETWEETS 17 LIKES 19

1:18 PM - 20 Nov 2016

Msrgrn @Msrgrn1 · 23 Nov 2016

#GündemimizHepÇocuk
Çocuklar barış istiyor sonsuza kadar....

RETWEETS 1 LIKES 1

TİHV-HRFT @tihvhrft Following

'Agenda: Child! Association' who works for a better & safer world for children is one of the closed NGOs due to emergency state in #Turkey!

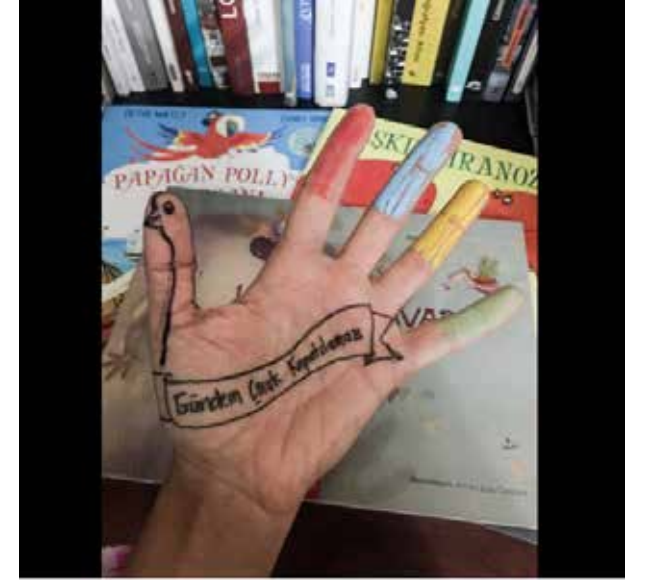
Gündem Çocuk @gundemcocuk
#ÇocuklarinDahaliBirDunya

RETWEETS 67 LIKES 13

8:27 PM - 11 Nov 2016

Başka Bir Okul Mümkün
23 Kasım 2016 · €

Çocuk hakları hareketi büyüyor ve güçleniyor! Gündem Çocuk'a selam olsun! #GündemimizÇocuk

sözgelimi @sozgelimi · 16 Nov 2016

#GündemimizÇocuk #GündemÇocukKapatılmaz

RETWEETS 4 LIKES 15

Kalkınmaya Katkı Ver @kalkinmayakatkivi Following

Türkiye'nin Güneyindeki Suriyelilerin ve Göçmenlerin Korunma ve Sağlık Koşullarının İyileştirilmesi Projesi İstanbul Toplantısında

Musa Çopur @musa_copur
Mevsimlik tarım işçisi çocuklar için #GündemimizÇocuk @gundemcocuk

Translate from Turkish

10:47 AM - 17 Nov 2016

selmakanbur @kanburSelma Follow

Üyesi olmaktan onur duyduğum #GündemÇocuk derneğini mühürlediler! İnadına çocuk hakları! #GündemÇocukKapatılmaz

Translate from Turkish

RETWEETS 2 LIKES 1

10:25 PM - 16 Nov 2016

Dilşat Aktaş @daktasDilgat · 16 Nov 2016

Edi ve Büdü için #GündemÇocukKapatılmaz
Anlatınlar, anlamayanlara anlatsın 😊

RETWEETS 1 LIKES 1

Uşşuul Pıncırlıpaşık @UşWarp Following

çocuğun kürdü, türkü, ermenisi, rumu olmaz... yaşama hakları her kimlikten üstündür! önceliklidir #gündemimizçocuk #gündemçocukkapatılmaz

Translate from Turkish

RETWEETS 4 LIKES 7

10:09 PM - 16 Nov 2016

IHD Genel Merkezi @ihd_genelmerkez Following

Çocukların yoğun ihlallere maruz kaldığı bu alanda faaliyet yürüten @gundemcocuk'un kapatıldığı durumda #GündemimizHepÇocuk

Translate from Turkish

RETWEETS 30 LIKES 17

8:44 PM - 23 Nov 2016

şiyar kaymaz @şiyarkaymaz Follow

Lice'de Sur'da Cizre'de çatışmaların ortasında çocuklar ölürken onları korumak için ses çıkaran #GündemimizÇocuk #GündemÇocukKapatılmaz

Translate from Turkish

RETWEETS 8 LIKES 8

10:36 PM - 16 Nov 2016

Asi Keçi @AsiKecli Following

#DünyaÇocukHaklarıGünü
#GündemÇocukKapatılmaz

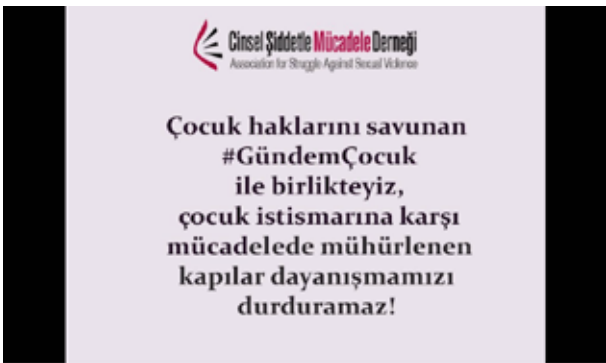
20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü
Gündem Çocuk Kapatılmaz - 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü
youtu.be/...

RETWEETS 5 LIKES 5

5:19 AM - 21 Nov 2016

#GündemÇocukKapatılmaz

Gündem Çocuk Derneği İlkeler ve Değerler Bildirgesi*

Gündem Çocuk Derneği, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşme başta olmak üzere tüm uluslararası çocuk hakları belgelerinin ve standartlarının tüm toplumda yaygınlaşmasını ve benimsenmesini sağlayarak, evrensel insan hakları kültürünü geliştirmek ve yaygınlaştırmak amacıyla çalışan hak temelli bir sivil toplum örgütüdür.

1- Gündem Çocuk Derneği için çocuk hakları insan haklarıdır. Bu doğrultuda Dernek; çocukların gelişimlerinin özel bir evresinde olduklarını, görüşlerinin nadiren dikkate alındığını, oy haklarının bulunmadığını, hükümetlerin insan hakları konusundaki tutumunu belirleyen siyasal süreçte anlamlı bir rol alamadıklarını, kendi haklarını korumak için adli sistemden yararlanma konusunda önemli sorunlarla karşılaşmalarını, haklarının ihlali durumunda hukuki yola başvurmamalarını, haklarını koruyan örgütlere erişimlerinin genel olarak sınırlı olmasını göz önünde tutar ve gündemine gelen konuları öncelikle evrensel insan hakları çerçevesinde değerlendirir.

2- Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşme, Gündem Çocuk Derneği Tüzüğü'nün doğal ekidir. Bu doğrultuda tüm dernek çalışmaları, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşme başta olmak üzere çocuklarla ilgili insan hakları standartları temel alınarak yürütülür.

3- Gündem Çocuk Derneği, dünyada artarak devam eden savaştan, yoksulluktan, küresel ısınmadan vb durumlardan, en çok çocukların etkilendiğini bilir ve çocukların sorumlusu olmadıkları bu tehlikelerden korunmasını ve eşit ve özgür bir şekilde yaşamalarını sağlamak için çalışır.

4- Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşme'nin temelini oluşturan 4 temel ilke Gündem Çocuk Derneği'nin öncelikli gündemini oluşturur.

Çocuğa Karşı Yapılan Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi:

Gündem Çocuk Derneği çocuklara, 'kendisinin, anne babasının ya da vasilerinin sahip olduğu ırk, renk, cinsiyet, dil, siyasal ya da başka düşünceler, ulusal etnik ve sosyal köken, mülkiyet, sakatlık, doğuş ve diğer statüler nedeniyle' (BM ÇHS Madde 2) her türlü ayrımcılığın uygulanmasını engellemek için çalışır.

Çocuğun Öncelikli Yararı ve Korunması:

Gündem Çocuk Derneği, tüm çalışmalarında çocuğun korunmasını ve 'öncelikli yararının gözetilmesi' (BM ÇHS Madde 3) için çalışır.

Çocuğun Yaşam ve Gelişme Hakkının Korunması:

Gündem Çocuk Derneği 'çocukların hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabanın gösterilmesi' (BM ÇHS Madde 6) için çalışır.

Çocuğun Katılım Hakkının Geliştirilmesi ve Korunması:

Çocuk, Gündem Çocuk Derneği'nin çalışma konusu değil çalışma ortağıdır. Dernek; birer birey olarak kendilerini gerçekleştirebilmeleri için çocuklar ile birlikte çalışır. Bu doğrultuda Gündem Çocuk Derneği tüm toplumda 'çocuğun katılım hakkını güçlendirmek' (BM ÇHS Madde 12) için çalışır.

5 - Çocuk hakları ile ilgili bilginin üretilmesini, yaygınlaştırılmasını ve herkes için ulaşılabilir olmasını sağlamak Gündem Çocuk Derneği'nin öncelikli amaçlarıdır. Bu doğrultuda Gündem Çocuk, çocuk ile ilgili doğrudan ya da dolaylı çalışmalar yürüten kişi ve kurumlar ile ilkeleri çerçevesinde işbirliği yapar. Çocuk ve insan haklarına yönelik var olan ulusal ve uluslararası çalışmalarını, yeni işbirliği olanaklarını araştırır ve geliştirir.

6- Gündem Çocuk Derneği, çocuk hakları alanında sivil işbirliğini kilit önemde görür. Bu doğrultuda insan hakları ve çocuk hakları alanında sivil ağların kurulması ve geliştirilmesi için etkin görev alır.

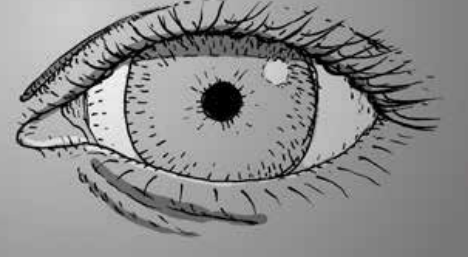
7- Gündem Çocuk Derneği, çocuk hakları alanında kamu idaresiyle diyalog kurulmasının çocuk hakları savunuculuğunda önemli bir yere sahip olduğunu bilir. Kamu idaresiyle kurulacak diyalogun temel ilkeleri idari ve mali özerkliliktir.

8- Gündem Çocuk Derneği, dernek içi ve dışı ilişkilerinde karşılıklı iyi niyet ve güven ilkesini temel alarak çalışır.

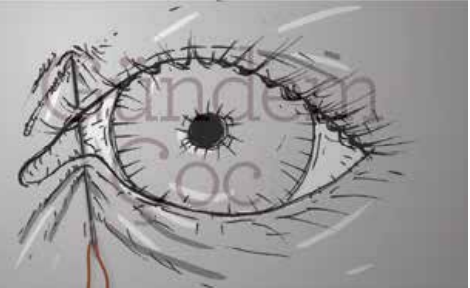
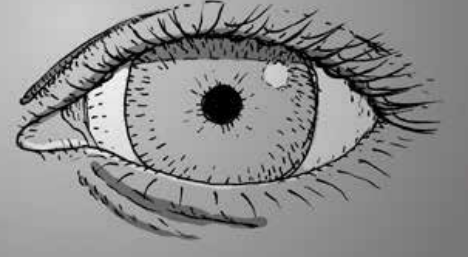
* Bu Bildirge Gündem Çocuk Derneği'nin 14 Mart 2009 tarihli II. Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Gündem Çocuk Gazetesi, Söfösöl Gazetesinin (Yıl:6, Sayı:68-69) ücretsiz ekidir.

Gündem
Ço

Gündem
Çocu

Hilye Demireli
Erhan Muratoğlu